

བོད་མིའི་སློབ་གསོ་ལྟེ་གནས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བྱ་དུས་དེའལ།

གསར་རིན་སྒོར་བཞི།

Rs. 4

ལོ་ ༥༧ ལང་། ༩

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༥༩ རབ་གནས་ཤིང་འབྲུག

སྤེལ་ ༡༠༡༤ སྤེ་རྒྱ་བཞི་པ།

སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིང་བསྐྱེལ་འབྲུལ་ལམ་ཞུས་པ།

ལྷོ་ཁྲབ་ཚོམ་རྒྱུག་པ། ལོ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་གཤམ་ལ།
 གསར་འགོད་པ། བསྟན་འཛིན་བསྟན་རྫོང་།
 གསར་འགོད་པ། རྫོང་བཟང་རྫོང་འགྲམ།
 ལྷོ་ཁྲབ་ཚོམ་པ། ཀྱུ་དགའ་ལུ་ཚུ་ཚོགས།
 འགྲམ་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་རྫོང་འགྲམ།

བོད་མིའི་རྒྱུག་འཇུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་སྐྱར་ཐང་
 པར་ཁང་དུ་རྒྱུག་རྫོང་དང་པར་སྐྱར་འགྲམ་སྤེལ་ལུས།

Published by: Secretary, DIIR,
 Typeset and Printed at:
 Narthang Press, CTA,
 Dharamsala
 email:shejaeditor@tibet.net
 Tel:+91-1892-222457/222510
 Circulation email:
 circulation@tibet.net
 Website :- www.bod.asia

<<ཤེས་བྱ།>> དུས་དེབ་འདི་ནི་བོད་མིའི་རྒྱུག་
 འཇུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་ཟླ་རེའི་གསར་
 འགྲུར་འགྲམ་སྤེལ་ལུས་དང་ལྷོ་བཞུགས་པའི་གཞུང་
 འབྲེལ་དུས་དེབ་ཅིག་ཡིན། དུས་དེབ་འདིའི་ནང་
 བཀའ་བག་གིས་ལམ་སྟོན་གནང་བ་ལྟར། ལོ་གོང་
 ས་ལྷོ་ཁྲབ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་མཛད་འཆར་
 ཁག་རྒྱས་སྲིད་དང་། བོད་མིའི་རྒྱུག་འཇུགས་ཀྱི་
 སྲིད་བྱུས་ནམས་རྒྱས་བཤད། བོད་ནང་གི་གནས་
 ལུངས། རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱ་ནག་གི་འགྲུར་བ་གལ་ཆེ་
 ཁག་ཞིབ་རྒྱུ་འགོད་སྤེལ་ལྷོ་ཁྲབ་འཛིན་ཐོག་ཚོམ་
 རྒྱུག་དང་འདོན་སྤེལ་ལྷོ་བཞུགས་ཡོད་པས་རྒྱ་ཆེའི་རྫོག་
 པ་པོ་རྣམས་ནས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་
 འཆར་དང་གཞིགས་འདེགས་ཡོད་པ་ལྟོ།།

ལོ་གོང་ས་མཚོག་གི་མཛད་འཆར་ཁག་གི་སྐུ་པར་
 དགའ་ཚུན་པོ་བྲང་ཡིག་ཚང་དང་ཕྱི་དྲིལ་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་པར་པས་མཐུན་འགྲུར་
 གནང་བར་གཞུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ།

དཀར་ཆག

བོད་དང་བོད་མི།

རྒྱ་ནཱ་ལོ་གོང་ས་ལྷོ་ཁྲབ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྤྱི་དྲིལ་ལས་
 ཁུངས་ཀྱི་སྤེལ་ལུས་མཛད་དང་། ལྷོ་ཁྲབ་འཛིན་ཐོག་མཛད་ནས་བཞུགས་
 བཞུགས་བསྟན་འཇུག་ལུས།-----༡

ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོམ་གོང་མའི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་ནང་
 བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོགས་ལེ་ཐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་ལ་སྤྱི་མཐོན་རྒྱུ་
 རྫོང་ལུང་བ།-----༡༤

རྒྱ་ནཱ་ལོ་གོང་ས་ལྷོ་ཁྲབ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཐའེ་ཐུ་དུ་ས་
 འགྲུལ་གྱི་རང་བྱུང་གོང་ཆག་ལུང་བར་གྲུགས་གསོ་མཛད་པ།-----༡

དཔལ་ཚུན་བོད་མི་མང་རྒྱུ་འབྲས་ཚོགས་གཙོ་མཁུན་པོ་བསོད་ནམས་
 བསྟན་འཕེལ་མཚོག་རྒྱ་གར་མངའ་སྡེ་ཉེ་མ་ལུ་དུ་ཉེན་གཞི་བྱས་
 པའི་བོན་གཞིས་ཁོ་ལན་ཇི་ལ་དཔལ་གཤེན་བསྟན་སྐྱོན་རིའི་སྲིད་དུ་
 བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་འབྲེལ་བ་སྐྱར་གྱི་སྐྱབ་ཆེན་དབྱེད་མཛད་སྤྱོད་
 ཐེབས་གནང་བ།-----༡༤

སངས་རྒྱལ་གྱི་རིང་བསྐལ་ལོ་གོང་ས་མཚོག་གི་འབྲེལ་
 ལས་ལུས།-----༡

རྒྱ་ནཱ་ལོ་གོང་ས་ལྷོ་ཁྲབ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དགའ་ཚུན་ལྷོ་ཁྲབ་
 མའི་ཚོས་འབྲེལ་བཀའ་བྲིན་རྒྱུ་བ།-----༡༧

རྒྱ་ནཱ་ལོ་གོང་ས་ལྷོ་ཁྲབ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དུ་ཐར་
 ཉི་གཙུག་ལག་སྤོང་ཆེན་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་ལས་མི་སྐྱར་
 བཀའ་སྤོང་རྒྱུ་བ།-----༤

བོད་མོག་གི་འབྲེལ་ལམ་གོང་མའི་གཏང་རྒྱའི་ཆེད་སེམས་དང་བཅས་
 བོད་མོག་འབྲེལ་ལམ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དང་པོ་མཇུག་སྒྲིལ།-----༥

ལྷོ་ཁྲབ་འགྲོ་ཕན་སྐྱོན་ཅིས་སྲིད་ལུག་བཏབ་ནས་མི་ལོ་ ༡༠༥
 དང་། བཞུགས་སྐར་དུ་རམ་ས་ལའི་འགྲོ་ཕན་བོད་ཀྱི་སྐྱོན་ཅིས་ཁང་
 གསར་འཇུགས་སྐར་གསོ་བསྐྱངས་ནས་མི་ལོ་ ༤༩ འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་
 སྲུང་བཅི་ལུས།-----༢

དཔལ་ཚུན་སྲིད་སྲིད་སྲིན་པ་ཆེ་རིང་མཚོག་ཁོ་ན་ཁར་ཐེབས་འཕྲོར་གྱིས་
 བོད་དོན་གོ་རྟོགས་ཀྱི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་བཞུགས།-----༦

དཔལ་ཚུན་སྲིད་སྲིད་སྲིན་པ་ཆེ་རིང་མཚོག་གིས་རིས་མེད་ཆོས་ཚོགས་
 ཁག་གི་སྐྱེ་ཚབ་དང་མཛུལ་འཕྲད་གནང་བ།-----༡༠

ཨ་ཀྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ཉི་འོང་གྲོས་ཚོགས་སུ་རྒྱ་གཞུང་ནས་བོད་
 རང་ཆོས་དང་རང་དབང་དོན་རྩལ་ཚབས་ཆེ་གཏོང་བཞུགས་པའི་སྐོར་
 འབྲེལ་བཞུགས་གནང་བ།-----༡༡

ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་བོད་དོན་ཆེད་དུ་ཡུ་རོབ་ཅེས་པའི་ལས་འགྲུལ་དབྱེ་
 འཇུགས་གནང་བ།-----༡༣

བོད་མིའི་རྒྱུག་འཇུགས་ནས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་
 དོན་ཚོགས་ཚུང་གིས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཚོགས་ལེ་ཐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་
 ལ་རྒྱལ་གཉེན་གནང་བར་དགའ་བསྐྱེད་ལུས།-----༡༩

སྤྱི་ཚོར་ཡལ་ལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་སྦྱོང་པ་གཞིས་བྱེས་མི་མང་དང་། སྤྱི་ཚོང་གཞིས་བྱེས་མི་མང་ནས་བརྟན་བཟུགས་བསྐྱར་འབྲུལ་ལྷུས་པ།

༡༣། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༧ ལྷོ་ལོ་ ༩ ཆོས་ ༩
ཉིན་གྱི་སྤྱི་ཚོར་ཡལ་ལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་སྦྱོང་པ་གཞིས་བྱེས་མི་མང་
དང་། སྤྱི་ཚོང་གཞིས་བྱེས་མི་མང་ནས་ད་
རམ་ས་ལའི་ཐོག་ཆེན་ཆོས་
སྤོང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱོང་
དཀར་ཆེ་སྤྱི་ཚོར་ཡལ་ལོང་གཞིས་
འཁོར་ལོའི་སྤོང་ཆེན་བརྟན་
བཟུགས་བསྐྱར་འབྲུལ་ལྷུས་
ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་ལོང་ཆོས་ཉིན་གྱི་སྤྱི་
ཚོར་ཡལ་ལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལོ་བྱང་གཟུང་ཆུང་ནས་
ལོ་བྱང་ཆུལ་སྤོང་ལེབས་མཚམས་ཤོད་མིའི་སྤྱི་
འབྲུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོར་སྤོང་པ་ཆེ་རིང་
མཚོག་གིས་ལེབས་བསྐྱེད་མཇུག་ཁ་ལྷུས་པ་
དང་། ཆམ་གྱའི་སྤྱི་ཚོར་ཡལ་ལོང་དང་། སྤྱི་
བདག་ཁག་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུས་མི་དུག་ནས་
སྤོང་སྤྱི་ ༡༥ ལྷན་ལེབས་སྤྱི་ཚོར་ཡལ་ལོང་
ལྷན་ལེབས་ལྷན་ལེབས་ལྷན་ལེབས་བསྐྱེད་དང་
བཅས་ཐོག་ཆེན་ཆོས་སྤོང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
ཆེབས་བསྐྱར་གྱིས་བཟུགས་ཁྲིར་ཡལ་ལོང་ས་ཡ་
འཁོར་མཚམས་སྤོང་མཚོག་སྤྱི་ཚོར་ཡལ་ལོང་ས་
མཇུག་དར་ཆུང་འབྲུལ་དང་། ཆོགས་མང་ནས་
ཡ་ཆུལ་ལའི་འབྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་
གསུང་མུར་གསོལ་འབྲུས་རིམ་པར་ལེབས་ཆེས་
བརྟན་བཟུགས་དངོས་གཞིར་སྤོང་སྤྱི་ཚོར་ཡལ་ལོང་

མཚོང་བསྦྱོང་ཆེ་འགྲུགས་བསྐྱར་པ་ཡན་སོང་
མཚམས་ཙ་རུའི་ཆོགས་འཁོར་འབྲུལ་བཞེས་
གནང་བ་སོགས་བརྟན་བཟུགས་ཀྱི་ཆེ་ག་རིམ་
པར་བསྐྱར་སྤོང་། དུ་བཟུགས་དོ་རྗེ་སྤོང་
འདེགས་ལྷན་བྱ་སྤྱི་ཚོར་ཡལ་ལོང་སྤོང་གི་སྤོང་
མང་པོ་ཞིག་འདུག དེ་སྤོང་
ལའི་ཆོས་དམིགས་བསལ་
དར་ལྷུང་མེད་པའི་ས་ལྷུང་
དུའང་། དེར་སང་དོ་སྤོང་
གསར་པ་ཞིག་སྤོང་ཡོད།
སྤོང་པར་ཆེན་རིག་པ་ཆོས་
ཁས་མི་ལེན་མཁུན་མང་པོ་
ཞིག་གིས་ད་ཅང་དགའ་བོ་
བྱེད་ཀྱི་འདུག ཆོས་ཁས་

འུམ་ལུགས་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་
མཚོང་འབྲུལ་དང་། འབྲུལ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་
ཡང་སྤྱི་ཚོར་ཡལ་ལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
སྤོང་བདག་འབྲུས་མི་ ༡༥ ཙམ་ནས་མཇུག་
ཁ་ལྷུས།
མཐར་བརྟན་བཟུགས་གོ་སྤོང་ཆོགས་ཆུང་གི་
ཆོགས་གཙོ་གཉིས་ནས་གཏང་རག་མཇུག་
ཆོས་བྱ་དང་། རྗེ་གསུམ་འདེགས་འབྲུལ་གྱིས་
ཉི་གཞིན་འཆར་ཀ་མ་དང་རིས་མེད་བསྐྱར་
བྱས་སྤོང་ལམ་སོགས་གསུངས་གྱུ་མཚམས་
བཀའ་སྤོང་སྤོང་། བརྟན་བཟུགས་བསལ་
པ་ཆམ་དག་དང་། སྤོང་དངོས་ཆེས་གཙང་
ད་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་། ངོས་རང་ལ་ཆ་
བཞག་ན་ལོ་བཟུགས་ལ་སྤོང་བྱུང་པའི་སྤོང་
ལམ་ཆུག་གི་ཡོད་ལ། སེམས་བྱུགས་ཀྱང་
ལེན་མཁུན་དང་། ཆོས་ཁས་མི་ལེན་མཁུན་
ཆང་མས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་རྒྱུད་དེ་འཇུག་སྤོང་
ཞི་བདེ་ཡོང་བར་དམིགས་བསལ་དོ་སྤོང་ཞིག་
བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེར་དོ་སྤོང་བྱེད་པའི་ཆེན་
རིག་པ་མང་པོ་ཞིག་ལོ་སྤོང་གོགས་པོ་ཆུགས་
ཡོད། མང་པོ་ཞིག་གིས་དམིགས་བསལ་གྱིས་
དོ་སྤོང་དང་དགའ་བོའང་བྱེད་ཀྱི་འདུག
བསྐྱར་པ་རིན་ཆེན་མཚོག་གིས་མ་ཁྲུབ་པའམ།
ཁྲུབ་ཀྱང་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་སྤོང་གསར་དེར་
མི། སྤོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡོད་རབ་བསྐྱོད་པ་ཡིས།
ཁམ་བདེའི་གཏེར་དེ་གསལ་པར་བྱེད་པར་
ཤོག ཁམ་སྤོང་ལམ་འདི་ཆུག་བཞིན་ཡོད།
ལོ་སྤོང་ཞི་ཆེན་ཆ་བཞག་ན་ཉི་ཆར་རང་ལམ་
ཆེ་ལ་བསྐྱར་པ་ཡིན། གཞུགས་པོ་ད་ཅང་ཡག་
པོ་འདུག་ཟེར། ལོ་བཙོ་ལྷ་ཉི་ལུར་ལོ་སྤོང་

ཕལ་ཆེར་སྤོང་གི་རེད། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤོང་
ངོས་ཀྱིས་སྤྱིར་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤོང་བཟང་དང་།

བྱང་དུ་ཆེབས་བརྒྱུར་བརྒྱུངས་ཡོད།
བརྟན་བཞུགས་མཛད་སྤོང་འདིར་རྗོད་སྤོང་།

བོད་མིའི་སྤྱི་གུ་འཕུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་སྤོང་
སྤོང་སྤོང་པ་ཆེ་རིང་མཚོགས་ དཔལ་ལྷན་བོད་

འཕུལ་བུ་སྤོང་སྤོང་གི་སྤོང་
པའི་ཆོས་ལས་སེམས་
ཁམས་རིག་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཆོག་ནས་
འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ཡོང་
བར་ཞབས་འདེགས་གང་
འཚོམ་སྤྱུབ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་
འདུག།

མི་མང་སྤྱི་མཐུས་ཚོགས་གཞིན་
སྤོང་མ་ཆེ་རིང་མཚོགས་ ཤེས་རིག་
བཀའ་སློན་ལྷུང་ར་ཐར་ལམ་སྤོང་
མ་མཚོགས་ སྤྱི་དྲིལ་བཀའ་སློན་ལོ་
འཛིན་སྤོང་མ་མཚོགས་ དབུས་འོས་
བརྒྱ་ལས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
དང་ལས་འབྲེལ་འདེམས་བསྐྱོད་སྤོང་
ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་གཅིག་ཚུགས་
དཔེ་ལུས་དབང་འདུས་ཆེ་རིང་
མཚོགས་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་

ཚོས་སྤོང་ཆེ་གཙོ་པོར་
ལྷུང་པའི་བརྟན་པའི་ཁུར་བཞུགས་མཁུ་ཚང་
མས་ངོས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་
སྤྱུབ་པ་ལ་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་པར་གཞིགས་ཡོད་པས་
ཚང་མས་ངོས་ལ་སྤྱིར་བཏུ་འདེགས་ཏན་ཏན་
གནང་གི་རེད། དེར་བརྟེན། ངོས་ལ་ཆ་བཞག་
ན་བསམ་པ་ནམ་དག་གིས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
དེ་ལྟར་ཡིན། ཚང་མར་བཀའ་བྱིས་བདེ་ལེགས།
ཞེས་བཀའ་སློབ་སྤྱུལ་རྗེས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་
མཛད་རིམ་ལེགས་པར་གྱུ་བསྐྱེད་བཞུགས་སྤོང་པོ་

དཔོན་གླིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤོང་དང་། འཕུལ་
ཞིག་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤོང་ནམ་གཉིས། བོད་དང་
བར་ཆེན་གྱི་ཡང་སྤོང་། རོ་ནང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་
པོ་ཆེ། ཀུན་བདེ་གླིང་རིན་པོ་ཆེ། སྤོང་མཁུ་
རིན་པོ་ཆེ། སེར་སྤོང་མཁུ་རིན་པོ་ཆེ། འཕུལ་
རིན་པོ་ཆེ། ལུ་བཟང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁུ་
ལྷ་སྤོང་དང་། དགེ་འདུན་པ་དང་བཙུན་མ།
དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་
མཁུ་པོ་བསོད་ནམས་བརྟན་འཕེལ་མཚོགས་

ཞིག་ཅིག་ བོད་མིའི་སྤྱི་གུ་འཕུགས་ཀྱི་དབང་ཆེ་
ནམ་པའི་གཙོས་སེར་སྤོང་སྤོང་སྤོང་བཀའ་བ་
ཤེབས་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་གིས་ཐའེ་ཕན་དུ་ས་འགྲུལ་གྱི་རང་བྱུང་ གོང་ཆག་བྱུང་བར་ཐུགས་གསོ་མཛད་པ།

༡༡ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༧ ཟླ་བ་ ༠༩ ཚེས་
༠༩ ཉིན་བོད་མིའི་སྤོང་ཆེན་པོའི་དབུ་ཁྲིད་
སྤོང་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱུབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོགས་གིས་ཐའེ་ཕན་དུ་ས་འགྲུལ་གྱི་རང་
བྱུང་གོང་ཆག་བྱུང་བར་ཐའེ་ཕན་གྱི་སྤོང་
འཛིན་ཆེའི་ཨིང་ཕེན་མཚོགས་ལ་ཐུག་བྱིས་
སྤོང་ཏེ། རང་བྱུང་གི་གོང་ཆག་འདིའི་ཁྲིད་

མི་རྒྱ་ཚོགས་གསུམ་ལ་གནོད་སྤོང་ཚབས་
ཆེ་སོག་པར་ཐུགས་གསོ་མཛད་འདུག
དེ་ཡང་གསུང་འཕྲིན་ནང་མགོན་པོ་མཚོགས་
གིས། ངོས་ནས་རང་བྱུང་གི་གོང་ཆག་
འདིའི་ནང་རྒྱུན་འདས་སུ་འགོ་མཁུ་
ནམས་ལ་བསྐྱོད་སྤོང་དང་། གནོད་སྤོང་
འཕྲིན་མཁུ་ཚོར་སྤོང་ལམ་ལྷན་ལ་ཟེད།

སྤོང་ཉིད་དང་ཆག་སྤོང་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་
སྤོང་འཕྲིན་མཁུ་ཚོར་སེམས་གསོ་ལྷན་ལྷན་
སྤོང་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་
པ་ཞག་ནས་གནོད་སྤོང་འཕྲིན་མཁུ་ཚོར་ངལ་
སེལ་རོགས་སྤོང་གང་མཚོགས་གནང་བཞིན་
པར་བསྐྱུགས་བརྗོད་ལུ། ཞེས་བཀའ་སྤོང་ལོད་
པ་བཅས།

སངས་རྒྱལ་གྱི་རིང་བསྐྱེལ་ལ་གོང་ས་མཆོག་ལ་འབྲུལ་ལམ་ལུས་པ།

༡༡། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷོ་ལོ་ ༤ ཆོས་
༤ ཉིན་སྤྱི་ལུང་ལོ་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱ་ཉི་མ་དུ་
པའི་དུ་ར་ལའི་དགོན་པའི་ (the Raja Guru
Shri Subuti Mahavihara

Monastery of Sri Lanka)
ཉིན་གྱི་གཙོ་བོ་སེར་རྒྱུའི་གོང་
ནས་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་པ་ཐུབ་པ་
དབང་པོའི་རིང་བསྐྱེལ་སྤྱི་ཚོར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་
ཆོན་པོ་མཆོག་ལ་ཐུགས་དམ་
གྱི་ཉིན་དུ་འབྲུལ་ལམ་ལུས་
ཆོད་བཞུགས་སྐར་པོ་བྱང་དུ་
གདན་འདྲེན་ལུས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་གནས་མཆོག་དྲ་རམ་ས་ལའི་ཁོར་
ལུག་ཀུན་དུ་དབྱེད་གྱི་དཔལ་མོའི་མཛེས་སྤྱད་
གི་ཡང་ཆོ་མངོན་པར་བཞུགས་ཅིང་། རྒྱུ་ལྱི་
གངས་རི་དཀར་པོའི་རང་ལལ་གི་དུ་གསལ་
ལ། གཡའ་དྲངས་པའི་ནམ་མཁའ་རྒྱུ་དཀར་
ཆོམ་བྱར་རྒྱ་པའི་ལོག་དུ། གངས་འདབས་རྒྱུ་
པའི་ཆོགས་དུལ་བྱེད་གྱི་གཡུ་ལོ་གི་དུ་མཛེས་
ཤིང་། རྒྱུ་ལུ་ཆོན་པོར་ཁྱེད་གདུགས་ཉི་མའི་ཟེར་
བརྒྱུའི་གཟེ་བྱེད་འཕྲོས་ཉི་རང་བྱུང་ཁམས་ཆོན་
མོའི་དཔལ་ལོན་ལྷོ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་།
དད་ལྷན་སེར་རྒྱ་མི་མང་གི་ནང་སེམས་སུ་རང་
བཞིན་རྒྱུ་གྱིས་གྱུབ་པའི་དགའ་སྤྲང་གིས་
ཡོངས་སུ་ཁེངས་པ་དང་བཅས་སྤྱི་ལུང་ལོ་རྒྱུ་
གྱུ་རྒྱ་སྤྱི་སྤྱི་ཉི་མ་དུ་པའི་དུ་ར་ལའི་དགོན་པའི་
གནས་བཅུ་མ་ས་ཀུ་པའི་དུ་ར་ལའི་དགོན་པའི་
ཐོ་རོ་ (Waskaduwe Mahindawamsa

Nayaka Thero) ལགས་གྱིས་ཆོད་དུ་གདན་
འདྲེན་ལུས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིང་བསྐྱེལ་
རིན་པོ་ཆེ་ལོ་ནས་མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་སྤྱི་སྤྱི་

གནས་ཐང་དུ་ཐེབས་པ་དང་། གནས་ཐང་དུ་
བོད་མིའི་རྒྱུ་ལུ་གས་གྱི་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་
རྒྱུ་པ་ཆོ་རིང་མཆོག་དང་། རྒྱུ་ལུ་སྤྱི་
རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གྱིས་གནས་བཅུ་མ་ས་ཀུ་
པའི་དུ་ར་ལའི་དགོན་པའི་དུ་ར་ལའི་དགོན་པའི་
དུ་རིང་བསྐྱེལ་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལའི་
གདན་ལུ་སྐབས། ཐེབས་ལམ་དུ་ནང་པའི་རྒྱུ་
འཕྲུག་གི་སེར་རྒྱ་མི་མང་གིས་རང་ལུགས་
མཉམ་བཟའ་ཡི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱི་ཤིང་། ལག་དུ་
བདུག་རྒྱུ་དང་མེ་ཉིག་ཐོགས་ཉི་རིང་བསྐྱེལ་
རིན་པོ་ཆེ་གདན་ལུ་ཟབ་རྒྱུ་ལུས་པ་དང་།
ཐོག་ཆོན་ཆོས་རྒྱུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱུ་ཆོན་
མདུན་དུ་རྒྱུ་ལུ་ཁོར་ཁ་བཀག་སྤྱི་ ཆམ་གྱུ་
ཐན་བདེ་ལེགས་བཞུགས་ཐོང་པའི་དགོན་ལུ་པ་
ཆམས་གྱིས་སེར་རྒྱུ་དང་མེ་ཉིག་གི་མཆོད་པ་
སྤུལ་ཞིང་། གནས་བཅུ་མ་ཆོག་དང་རྒྱུ་རིན་

པོ་ཆོད་ཡང་སྤྱི་དུ། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་རྒྱུ་ལུ་ཆོན་
བཅས་གྱིས་པོ་བྱང་དུ་གདན་ལུ་ལུས་ཡོད།
སྐབས་དེར་སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་

ཆོན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱུ་ལུ་
ནས་པོ་བྱང་རྒྱུ་སྤྱི་ལུ་
སྤྱི་ལུ་ཡོད་པ་དང་། རིང་
བསྐྱེལ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ལུ་
གྱིས་པོ་བྱང་རྒྱུ་སྤྱི་ལུ་
མཆོག་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་གིས་མངལ་ཁ་ལུས་
ཤིང་། མགོན་པོ་མཆོག་
གིས་དཔལ་བཀའ་རྒྱུ་ལུ་

རྒྱུ་ལུ་གདོད་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། གི་རྒྱུ་
སྤྱི་ལུ་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་
མཆོག་ དཔལ་ལྷན་སྤྱི་རྒྱུ་ལུ་སྤྱི་ལུ་
ཆོགས་གཙོ་གཞི། བཀའ་རྒྱུ་ཆམ་པ། དགའ་
ལྷན་པོ་བྱང་ལེག་ཆོད་གི་དུ་ཆོ་རྒྱུ་ལུ་བཅས་
ནས་སྤྱི་སྤྱི་ཆོགས་པ་མངའ་བ་སོགས་གྱི་
བཀའ་གསུང་འདོན་གནང་སྤྱི་རིང་བསྐྱེལ་
རིན་པོ་ཆེ་པོ་བྱང་དུ་གདན་ལུ་ལུས་ཡོད།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་རྒྱུ་ལུ་དཔལ་རྒྱུ་ལུ་
སྤྱི་ལུ་ཐུབ་པའི་རིང་བསྐྱེལ་འདི་བཞིན་སྤྱི་ཚོར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆོན་པོ་མཆོག་གི་
ཐུགས་དམ་ཉིན་དུ་འབྲུལ་ལམ་ལུས་པའི་
དོ་རྒྱུ་ལུ་ནང་དུ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་གྱི་བཞུགས་པ་ལ་ལ་གོང་ས་མཆོག་ལས་
མངའ་རྒྱུ་ལུ་ཡང་བྱུང་ལོང་མེད་པ་དང་།
བྱང་ལུ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་གཞི་ལུ་ལོན་པའི་

ངོས་འཛིན་དང་འབྲེལ། སྤྱི་ལུགས་དགེ་འདུན་
པ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༧
ལོར་ཡུ་ཤོང་ས་མཚོག་ལ་འབྲུལ་ལམ་ལུ་རྒྱ་
བྲག་གཙོ་བོ་ཡིད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པ་
དང་། རིང་བསྐུལ་འདི་ནི་རྒྱ་གར་ཨིན་ཇིའི་

འོག་ཏུ་ཡོད་སྐབས་སྐལ་ཡམ་པེ་པེ་ (William
C Pepp) ཞེས་པའི་ཨིན་ཇི་བཞིག་གིས་
སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་སྐྱེ་བལྟམས་
སའི་གནས་མཚོག་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ནས་རྟེན་སོན་
བྱུང་འདུག་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྤྱི་

ལུགས་གནས་བཟུང་སྐྱེ་ཏེ་མདུ་རྒྱ་ཡ་གེ་བེ་རོ་
(Subhuthi Mahanayake Thero) ལགས་
ལ་གནང་སྟེ། ད་ལྟོ་བར་དུ་རྒྱ་རྒྱ་སྤྱི་སྤྱི་
རྒྱ་ཏེ་མདུ་བི་དུ་ར་ཡའི་དཔོན་པའི་རྟེན་གཙོ་རོ་
བཞུགས་སྐྱེ་གསོལ་བཞིག་ཡིན་པ་བཅས།

སྤྱི་ཚོར་ཡུ་ཤོང་ས་མཚོག་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ད་ལྟོ་ཉེ་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་གྱི་ འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་ལས་མི་སྣུ་ར་བཀའ་སློབ་སྦྱུང་བ།

༢༡ ཟླ་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༤ ཆེས་
༤ ཉིན་སྤྱི་ཚོར་ཡུ་ཤོང་ས་མཚོག་
ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་བཞུགས་སྐྱེ་ཏེ་བྱང་གི་
མངལ་འཕྲད་ཁང་དུ་ཨ་རིའི་
ད་ལྟོ་ཉེ་གཙུག་ལག་སློབ་
གྲྭ་ཆེན་མོའི་ཁོར་ཞེ་ཉེ་སློབ་
མིང་གི་མི་མང་གི་འགོ་བློན་
ཚེ་གནས་ཁང་ (Harvard
Kennedy School's
Center for Public
Leadership) གི་འགོ་བློན་
དང་བདེ་སྐྱིད་བཟུག་དཔུང་
ཁང་ (the Leadership

ལ་བདག་ལས་འདས་པ་ (Transcending
Ourselves) ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་
བཀའ་སློབ་དང་དྲི་བར་བཀའ་ལན་སྦྱུང་ཡོད།

སྐབས་ནས་མ་ཡི་བརྗོད་པའི་བསྐྱེད་སྦྱངས་པ་དང་།
ཨ་མའི་རྒྱ་ལོ་འབྲུང་བའི་ཉམས་སྲོལ་ཚང་མར་
ཡོད། རྒྱུ་རྒྱུ་སྐབས་བསམ་སློབ་གཏོང་སྐྱེད་སྦྱངས་
ལ་འགྲུགས་རྒྱུན་མ་བཟུངས་གོང་
མ་ཡི་བརྗོད་པས་བསྐྱེད་སྦྱངས་
པའི་ཉམས་སྲོལ་ཞེ་གཏོང་
ཟབ་ཤོས་ལྟེ་དེ། དེ་མི་
གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པར་དུད་
འགྲོ་ཡིན་ནའང་ད་ཅང་རྩ་
ཆེན་པོ་རེད། འབྲུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
ལ་མ་ཡི་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་
བཞག་འབྲེལ་ཡོད་མེད་མི་
ཤེས། དེ་མིན་སློབ་ཆེན་གས་

ཞེས་ཇི་
ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཨི་སྐྱེ་ལི་ཡ་དང་།
ཁོ་རྟེན་ཏེ་དོང་གོང་། རྟེན་ཇི་ལེན་ཏེ། མི་རྒྱ་
པོར། ཡུ་རོ་བ། ཨ་རི་བ། བོད་པ་བཅས་
ད་ལྟོ་ཉེ་སློབ་མིང་གི་ཚོགས་མི་དང་།
སྤྱི་ཚོགས་ལས་འགྲུལ་བ། འགོ་བློན་དང་བདེ་
སྐྱིད་བཟུག་དཔུང་ཁང་གི་མི་སྣ། ཨ་མོ་རི་
གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཚན་རིག་སྐྱེད་སྦྱངས་ཟེན་
པའི་དགེ་བཤེས་ཁག་ཅིག་སོགས་མི་སྣ་ ༩༩

དེ་ཡང་གོང་ཆེས་ཉིན་གྱི་སྤྱི་དྲིའི་རྒྱ་ཚོད་
༡༡༣༠ ཅམ་པོ་བྱང་གཟིམ་རྒྱུ་ནས་མངལ་
འཕྲད་ཁང་དུ་ཆེབས་བསྐྱེད་གྱིས་ཡུ་ལུགས་
སྟེགས་སྐྱེ་འཁོད་མཚམས་བཟོ་སྐྱེད་གཙོ་སློབ་
བསྐྱེད་ལས་ཨི་བྱུར་ (Arthur C. Brooks)
ལགས་ཀྱིས་མེད་ས་བསྐྱེད་གསུང་བཤད་གནང་
རྒྱུ་སྤྱི་ཚོར་ཡུ་ཤོང་ས་མཚོག་ཆེན་
པོ་མཚོག་གིས་བཀའ་སློབ་སྦྱུང་དོན། ངོས་
ཀྱི་འབྲེལ་བཙུན་གཙོ་བོ་ནི། ང་ཚོ་སྐྱེས་པའི་

ཚོར་མ་ཡི་བརྗོད་པ་ད་ཅང་རྩ་ཆེན་པོ་རེད།
མ་ཡི་བརྗོད་པ་འགྲུགས་ཆེན་པོའི་ཉམས་སྲོལ་ཡོད་
པ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་བཟང་པོ་དང་
དུལ་བཞིག་ཡོད་གི་འདུག། རྒྱུ་རྒྱུ་སྐབས་
ནས་མ་དང་ཁ་བྲལ་བ་ཡིན་ན་གྲོགས་མེད་
གཅིག་ཕུའི་འདུ་ཤེས་འཁྲུང་སློབ་པ་ཞིག་རེད།
ངོས་རང་སྐྱེད་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཨ་མ་ལགས་
ཀྱིས་ད་ཅང་འཚམ་པོ་གནང་བ་རེད། འཇམ་
མིང་འདིར་མ་མ་དང་ཁ་བྲལ་ནས་འགོ་བཟོ་

ལམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁ་སྐོང་ཆེད་སྤྲོད་གསུང་གཉེས་པར་
 མཉམ་ལས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་འདུ་གང་
 མང་འཚོགས་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསུངས།
 དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་
 ཞིབ་ཁང་དུ་བོད་སོག་གི་འབྲེལ་བར་ཉམས་
 ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་བརྒྱུ་འདུགས་
 གནང་སྟེ་བོད་དང་སོག་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བ་ཉམས་ཞིབ་དཔྱད་སྤྲོད་པ་གནང་རྒྱུར་འབད་
 ཚོལ་གནང་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བཏོན་གནང་
 ཡོད།

དེ་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་
 གི་འགན་འཛིན་ཟུང་བ་ཚེ་རིང་ལགས་ནས་
 ཐངས་འདིའི་ཚོགས་འདུ་བརྒྱུད་བོད་སོག་གི་
 མཁའ་པོའི་བར་འབྲེལ་བ་མཐུན་ཐུབ་པ་བྱུང་
 བས། སྐད་མར་སྤྲོད་གསུང་གཉེས་ཀྱིས་འབྲེལ་
 བ་གོང་མཐོར་གཏོང་བར་ལུགས་སྟོན་རྒྱག་
 དགོས་གལ་དང་། བོད་སོག་གཉེས་ཀྱིས་འགོ་
 བ་མི་རིགས་སྲིད་བྱེད་དོན་ལ་ཕན་པའི་ནང་
 པ་སངས་རྒྱུས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་
 དུས་དེ་ཉིད་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་གནང་བར་
 འབད་འབྲངས་གནང་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་
 གནང་རྗེས་སྐྱེ་མཁོན་གཙོ་བོ་བོད་མིའི་སྲིད་
 འཇུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་སྟེན་པ་ཚེ་
 རིང་མཚོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།
 ལྟམས་དེར་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་མཚོག་གིས་
 ཚོགས་བཅར་བ་མཁའ་པ་སྲིད་དང་། ལྷག་པར་
 སོག་ཡུལ་ནས་ཐེབས་པའི་མཁའ་པ་རྣམས་ལ་
 དགའ་བསུ་ལུས་ཏེ། ཁོང་རྣམས་ལ་བོད་མིའི་
 སྲིད་འཇུགས་རོམ་ནས་བོད་རྒྱུའི་དཀའ་ཚོགས་
 སེལ་བར་གཉེས་སྟན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་
 བྱུས་ཐོག་ཤར་སྲོད་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་།

སྲིད་བྱུས་དེ་ཡང་སྲིད་མོར་ལ་མོང་ས་ལ་སྐབས་
 མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དགོངས་བཞེད་
 མང་ཅེང་། བོད་མི་མང་སྲིད་འབྲེལ་སྟན་ཚོགས་
 ཉམས་སྲིད་མིས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྲིད་བྱུས་
 རིག་ཡིན་པ་རོ་སྲོད་དང་འབྲེལ། ད་ལྟའི་བཀའ་
 ཤུག་གི་རོམ་ནས་གཞུང་འབྲེལ་དབུ་མའི་ལམ་
 གྱི་སྲིད་བྱུས་ཐོག་ཤར་སྲོད་གནང་གི་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག་ནང་དོན་འཐབ་བྱུས་ལ་འགྱུར་བ་
 ཕན་བྱ་བཏང་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བོད་དེ་
 རང་བཅོན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་གནད་དོན་
 ལ་ནན་བརྗོད་གནང་སྟེ། རྒྱལ་སྲིད་མི་མང་ནས་
 དེ་ལ་རོམ་འཛིན་ཐོབ་ཐབས་གནང་གི་ཡོད་པ་
 རོ་སྲོད་གནང་། དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཁོང་གིས་ད་
 ལྟ་ཨ་རིའི་གོས་ཚོགས་སུ་བོད་རྒྱུའི་དཀའ་ཚོགས་
 སེལ་ཐབས་ཀྱི་བྱིས་མས་འཆར་ཞིག་འགོ་སྐྱོད་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་སྟོན་གོས་ཚོགས་འོག་མའི་ནང་
 མང་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱེད་རྗེས་ད་
 ལྟའི་ཆར་གོས་ཚོགས་གོང་མའི་གཏན་འབེབས་དང་
 སྲིད་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉགས་འགོད་རྒྱ་ལྷག་ཡོད་
 པ་གསལ་བཤད་དང་སྐྱགས། གལ་ཏེ་བྱིས་མས་
 འཆར་དེ་གཏན་འབེབས་ཐུབ་ཚེ། ཨ་རི་གཞུང་
 རོམ་ནས་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་གནས་
 བབ་ལ་རོམ་འཛིན་གྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
 བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་འབྲོག་བཤད་བྱེད་བཞིན་
 པར་གཏོང་ལེན་གནང་རྒྱ་ཡིན་པ་གསུངས།

དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་ཐངས་འདིའི་ཚོགས་འདུའི་
 མཇུག་འབྲས་སུ་བོད་སོག་གི་མཁའ་པ་ཐུན་
 མོང་མཉམ་འདུས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་བརྒྱུ་
 འཇུགས་གནང་སྟེ། བོད་དང་སོག་པོའི་འབྲེལ་
 ལམ་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ཞིག་འབྲི་ཐུབ་ན་དགོ་
 མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་

རྒྱུས་བཞེན་རྒྱུ་བྱ་བར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་
 ཡོང་ངེས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད།

སྲིད་ཐངས་འདིའི་ཉིན་གུངས་གཉེས་རིང་གི་
 བོད་སོག་འབྲེལ་ལམ་ཚོགས་འདུའི་ནང་སྤྲོད་
 གཉེས་ཀྱི་མཁའ་པ་སྲིད་མ་གཅིག་ཏུ་གདན་
 འཛོམས་ཐོག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༠ ནས་ ༡༩༡༩ བར་
 བོད་དང་སོག་པོ་གཉེས་རྒྱ་ནག་མན་རྒྱུའི་དབང་
 བརྒྱར་འོག་ནས་རང་བཅོན་ཐོབ་པའི་གནས་
 བབ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༡ ལོར་རྗེ་བཙུན་དམ་
 པས་སོག་ཡུལ་རང་བཅོན་གསལ་བསྐྱེད་
 བརྒྱུངས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྐྱེས་པའི་
 བཙུན་གསུམ་པས་བོད་རང་བཅོན་གྱི་གནས་བབ་
 ལ་རོམ་འཛིན་ཐོབ་ཐབས་མངོན་ཚུལ་དང་རྒྱ་
 མང་རྩ་ཚོག་གི་གལ་གནད་སྐོར། སེར་བུས་
 ཀྱི་སོག་པོའི་བྱ་རྒྱུན་དང་ད་ལྟའི་གནས་བབ།
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༢༩ རྗེས་ཀྱི་འབྲས་སྐབས་སྐོར་
 གི་སོག་པོའི་བྱ་རྒྱུན་སྐོར། སོག་ཡུལ་མི་སེར་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བོད་དང་གཞུང་འབྲེལ་འབྲེལ་
 བ་འཇུགས་ཐབས་སྐོར། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༢༩ ནས་
 ༡༩༡༦ བར་སྲིད་མོར་ལ་མོང་ས་ལ་སྐབས་
 མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སོག་ཡུལ་དུ་ཆིབས་བརྒྱུར་
 བརྒྱུངས་པའི་གལ་གནད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་བགོ་
 མེད་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

འཐབ་ཚོད་བྱེད་མཁུག་གི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་
 རྒྱུ་ལས། བསམ་ཚུལ་མཐུན་མིན་ལ་མ་རྟོགས་
 པར་བོད་མི་ཚང་མ་མཐུན་ལམ་དོག་ཅ་ཆེག་
 རྒྱུ་དགོས་ཀྱི་དང་། རྒྱལ་པར་སོ་སོའི་ཁ་
 གཏད་དོ་མ་སུ་ཡིན་དོས་འདོན་གྱིས་འཐབ་
 ཚོད་བྱ་དགོས་པ་ལས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་གྱི་
 མཐུན་ལམ་ལ་གཞན་གཞིའི་ལས་དོན་བརྩམས་
 ན་རང་གི་རྒྱུ་པར་རང་གིས་སྒྲེ་རེ་གཞུགས་པ་

དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་
 པས་དོ་གཟུགས་གནང་བྱུ་གལ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ལམ་སྟོན་
 གནང་རྗེས། གཞུང་འབྲེལ་
 དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་
 གྱི་དོ་བོ་དང་། འཕེལ་རིམ་
 དོ་སྟོན་གནང་བའི་ཐོག་བོད་
 རྒྱུའི་དཀའ་ལྷོག་སེལ་དགོས་
 ན་ཀྱང་གཞུང་སྒྲུབ་དུ་གྲོས་མོལ་

སྒྲེ་གསུམ་པར་གྲགས་པའི་
 བོད་མཐོ་སྒྲུབ་གི་ཁོར་ལུག་གི་
 གལ་གནད། བོད་ཀྱི་རང་བྱུང་
 ཁོར་ལུག་དང་རྒྱལ་ཁུ་སོགས་
 རྒྱུ་ལེ་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་
 པོའི་འཚོ་རྟེན་ཆགས་ཡོད་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྐོར་འབྲེལ་བརྗོད་
 གནང་ཡོད་པ་རེད།

བརྒྱུད་སེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་རྒྱུ་
 རྒྱལ་གི་སྲིད་འཛིན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་སྲིད་དབང་
 གཅིག་འདུས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འོག་བོད་ཐེ་བའི་
 རྒྱ་ནག་སྲི་ཡོངས་སུ་མི་སེར་ཐོག་དམ་བསྐྱབས་
 རྒྱུ་རྒྱལ་གཏོང་བཞིན་པའི་ཁར། མི་རིགས་
 དང་རིག་གཞུང་བཅོན་སྐྱུར་བྱེད་བའི་ལ་བརྒྱུས་
 ན། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རྒྱུའི་དཀའ་ལྷོག་སེལ་རྒྱུའི་
 རེ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པ་གསལ་བཤད་གནང་།

རྒྱལ་སྲིའི་སྲིད་བོད་དོན་ལུ་གཏུག་གནང་
 རྒྱུ་གས་དང་འབྲེལ་ཏེ། དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲིད་
 མཚོག་གིས་རྒྱལ་སྲིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཁག་དང་།
 བྱེ་བྲག་དུ་དེ་རྗེན་བོད་དང་འབྲེལ་མཐུད་མ་
 བྱུང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དུ་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་
 ལུ་གཏུག་གོ་རྟོགས་སེལ་རྒྱུ་ལས་རྒྱ་ནག་གི་

རྒྱ་ནག་ལ་ལྷ་རྒྱལ་བཟང་པོ་མེད་པས་བོད་དོན་
 སྐོར་དོ་སྲིད་བྱེད་མཁུག་རེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་
 ཡོད་སྟེ་བས་བོད་མི་རྣམས་ནས་གོ་སྐབས་དམ་
 འདོན་གནང་བྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གསུངས་
 ཡོད།

དེ་དང་འབྲེལ་ཁོང་གིས་ཉེ་ལམ་ཨ་རིའི་གྲོས་
 ཚོགས་འོག་མའི་ནང་བོད་རྒྱུའི་དཀའ་ལྷོག་སེལ་
 ཐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་འཆར་ལ་ཚད་མཐོའི་མང་
 མོས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལྷོད་གཏན་འབེབས་གནང་སྟེ།
 ཁྲིམས་འཆར་འདི་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་
 མའི་སྲི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་རྒྱུང་དང་གྲོས་
 ཚོགས་གོང་མའི་ནང་གཏན་འབེབས་བྱུ་སྟེད་
 ཐེངས་འདིར་བྱང་ཨ་རིར་གཞུང་འབྲེལ་རྒྱུ་གས་
 ཐེབས་གནང་བྱུ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད།

དེ་རྗེས་དཔལ་ལྷན་
 སྲིད་སྲིད་མཚོག་ནས་སུ་མཐུད་སྲིད་ཚོས་
 ༡༡ བར་ཁེ་ན་ཏའི་གྲོང་ཁྱེར་ཏོ་རོན་ཏོ་
 དང་མོན་གྲེལ་ཁུལ་དུ་རང་རིགས་མང་
 ཚོགས་སོགས་བྱུ་གལ་འབྲུད་གནང་བྱུ་དང་།
 དེ་རྗེས་ཨ་རིར་སྲིད་ཐེབས་གནང་གི་ཡོད་ལ།
 སྲིད་ཐེབས་སྐབས་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲིད་རྒྱུ་
 དུ་བྱང་ཨ་རིའི་སྐྱེ་ཁབ་དོན་གཅོད་རྣམ་རྒྱལ་
 ཚོས་བྱུ་ལགས་རྒྱུ་བཅར་ལུ་བཞིན་ཡོད་པ་
 བཅས།

དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲྀང་སྲིད་པ་ཚེ་རིང་མཚོག་གིས་རིས་མེད་ཚོས་ཚོགས་ཁག་གི་སྐྱེ་ཚབ་དང་ མངལ་འཕྲད་གནང་བ།

༡༡ འོད་མེད་ལྷན་གྱི་དཔལ་
ལྷན་སྲིད་སྲྀང་སྲིད་པ་ཚེ་རིང་མཚོག་གིས་
ཚོས་ ༥ ཉིན་ཁོ་ཚོ་འོད་མེད་ལྷན་གྱི་
མེད་པའི་འོད་མེད་ལྷན་གྱི་
གཉིས་རིང་མེད་ལྷན་གྱི་ཚོས་ ༦ དང་ ༧ ཉིན་
གཉིས་རིང་མེད་ལྷན་གྱི་ཚོས་ལ་བཀའ་
སྲོལ་གསུང་བཤད་དང་། གཟུང་མཇུག་སྲོལ་
གུར་གཟིགས་སྲོལ་ རང་
རིགས་གཞིན་སྲིད་དང་
མངལ་མོལ་གྱི་མངལ་རིམ་
ལགས་པར་གྱུ་། རིས་
མེད་ཚོས་ཚོགས་ཁག་གི་སྐྱེ་
ཚབ་དང་མངལ་འཕྲད་མཚམས་
སྐོར་རོལ་ཙམ་བཀོད་ན།
ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༧ ཉིན་
དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲྀང་སྲིད་པ་

ཟད། རོ་སྐྱང་ཡང་ཚེན་པོ་སྲིད་གྱི་ཡོད་པའི་
བཟོ་འདུག ཡིན་ན་ཡང་རྣམས་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད་
རེད་བསམ་བློ་བྱེད། ཡལོང་ས་མཚོག་
གིས་སྲི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོའི་ཟླ་བ་ ༧ པར་ཡལྲའི་
ཡང་སྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོངས་ཁྲུབ་གསུང་
འཕྲིན་སྐུལ་ཡོད་པའི་ནང་དང་། ཡང་སྲིད་

དང་། དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་སྐྱིག་འཇུགས་
(Dalai lama Institution) ལྷན་གནས་
སྲིད་ཚེད་རྒྱལ་དབང་སྐྱེད་རིམ་འོན་ལྷན་
མཐུད་ཡོང་བའི་གོས་ཚེད་འཛོག་སྲིད་པ་
བྱུང་ན། ལྷན་གྱི་གཞུང་གི་ཐོ་བྱས་འགོག་
ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་མན་ཐོགས་ཚེན་པོ་ཡོང་གི་
རེད་བསམ་བྱེད་ཡོད། སྲིད་པས་
གང་ས་ནས་དེ་ལྟའི་གོས་
ཚེད་བྱུང་བ་ཚང་མ་ཚོས་
རིག་ལས་ཁྲུངས་ནས་སྲིད་པས་
སྐྱིག་གིས་དགའ་ལྷན་པོ་
བྲང་བརྒྱུད་འབྲེལ་ལམ་ལུ་
སྲིད་པ་བྱུང་ན་བསམ་བྱེད་
ཡོད། རོ་སྐྱུལ་དེར་ཚང་མས་
སྲིད་པས་ལ་འཇུགས་རོགས་

གནང་། ཞེས་གསུང་བ་དང་། གཞན་
ཡང་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲྀང་མཚོག་གིས། དགའ་
ལྷན་གསུལ་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོའི་ཡལྲའི་འབྲུངས་
སྐར་ནས་བཟུང་ལོ་འཁོར་མོར་གོ་སྐོན་སྲིད་
བཟོའི་ལས་གཞི་བང་སྐྱིག་འཇུགས་ཡོད་པ་
དང་། དེའི་ཚེད་དུ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བརྒྱུགས་
ཟེན་པ་ལྟར་ལས་འཇུག་ཁག་རིམ་པས་གསལ་
བརྒྱགས་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན། དེའི་སྐབས་ས་
གནས་ཁག་ནས་བྱེད་སྲོལ་གང་ཞིག་སྲིད་ཡང་
གོ་སྐོན་སྲིད་བཟོ་དང་འབྲེལ་བ་བཟུགས་ནས་
གོ་སྐོན་གནང་སྲིད་པ་བྱུང་ན་དགོ་མཚན་ཡོད་
པའི་དགོངས་འཇུག་ཡང་གནང་།

ཚེ་རིང་མཚོག་གིས་གངས་ཚོས་ལྷན་
སྲིད་ཚོགས་ཁང་ནང་གོ་རོལ་ལྷན་དུ་ཡོད་
པའི་རིས་མེད་ཚོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་སྐྱེ་ཚབ་
དང་མངལ་མོལ་གནང་སྟེ། རོ་སྐོན་ཚོས་གཉིས་
ཐོག་རོ་སྐྱུལ་གནང་། བྱུང་ལ་རོ་སྐྱེ་ཚབ་དོན་
གཚོད་འབྲུམ་རམས་པ་རྣམས་རྒྱལ་ཚོས་གྲུབ་
ལགས་ནས་ཐོག་མར་རིས་མེད་ཚོས་བརྒྱུད་
ཁག་གི་སྐྱེ་ཚབ་རྣམས་ལ་འཇུགས་འདྲིའི་
གསུང་བཤད་མདོར་བསྐྱུས་ཞིག་གནང་རྗེས།
དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲྀང་མཚོག་གིས་དགའ་ལྷན་
གནང་དོན། ལྷན་གྱི་གཞུང་གིས་སྲིད་པའི་
ནས་བཟུང་ཡལོང་ས་མཚོག་གི་སྐྱེད་ཡང་སྲིད་
ཐོག་ཐོ་བྱས་བྱེད་བྱུགས་ཚེ་རྒྱ་བཟང་བ་མ་

དང་འབྲེལ་བའི་དགའ་ལྷན་སྐུལ་བའི་སྐབས་
ཡལོང་ས་མཚོག་རྒྱལ་བ་སྐྱེད་དང་པོའི་
དགའ་ཚེད་དམ་ཡང་ན་དགའ་གངས་ ༧༠
ཙམ་ལ་ཐེབས་སྐབས་རྒྱལ་དབང་སྐྱེད་རྒྱུན་
མཐུད་དགོས་མཚན་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ཐག་གཚོད་
བྱེད་འཆར་ཡིན། ཞེས་བཀའ་སྐུལ་ཡོད།
དགའ་ལྷན་གསུལ་ལོ་ལྷུ་ལས་ལ། ཚོས་
ཚོགས་ཁག་གིས། ཡལྲའི་ཡང་སྲིད་གྱི་
གནད་དོན་ནི་ཡལོང་ས་མཚོག་གི་སྐྱེད་དབང་
ཡིན་པ་ལས་སུ་གཅིག་ལ་ཐོ་བྱས་བྱེད་པའི་
དབང་ཚེད་མེད་པ་དང་། ལྷན་གྱི་ཡང་སྲིད་
གྱི་གནད་དོན་ཐོག་ཡལོང་ས་མཚོག་གིས་
སྲིད་པས་ཐག་གང་བཟང་ལ་བཟོ་བཀའ་ལུ་རྒྱ་

གནང་། ཞེས་གསུང་བ་དང་། གཞན་
ཡང་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲྀང་མཚོག་གིས། དགའ་
ལྷན་གསུལ་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོའི་ཡལྲའི་འབྲུངས་
སྐར་ནས་བཟུང་ལོ་འཁོར་མོར་གོ་སྐོན་སྲིད་
བཟོའི་ལས་གཞི་བང་སྐྱིག་འཇུགས་ཡོད་པ་
དང་། དེའི་ཚེད་དུ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བརྒྱུགས་
ཟེན་པ་ལྟར་ལས་འཇུག་ཁག་རིམ་པས་གསལ་
བརྒྱགས་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན། དེའི་སྐབས་ས་
གནས་ཁག་ནས་བྱེད་སྲོལ་གང་ཞིག་སྲིད་ཡང་
གོ་སྐོན་སྲིད་བཟོ་དང་འབྲེལ་བ་བཟུགས་ནས་
གོ་སྐོན་གནང་སྲིད་པ་བྱུང་ན་དགོ་མཚན་ཡོད་
པའི་དགོངས་འཇུག་ཡང་གནང་།

གནང་། ཞེས་གསུང་བ་དང་། གཞན་
ཡང་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲྀང་མཚོག་གིས། དགའ་
ལྷན་གསུལ་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོའི་ཡལྲའི་འབྲུངས་
སྐར་ནས་བཟུང་ལོ་འཁོར་མོར་གོ་སྐོན་སྲིད་
བཟོའི་ལས་གཞི་བང་སྐྱིག་འཇུགས་ཡོད་པ་
དང་། དེའི་ཚེད་དུ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བརྒྱུགས་
ཟེན་པ་ལྟར་ལས་འཇུག་ཁག་རིམ་པས་གསལ་
བརྒྱགས་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན། དེའི་སྐབས་ས་
གནས་ཁག་ནས་བྱེད་སྲོལ་གང་ཞིག་སྲིད་ཡང་
གོ་སྐོན་སྲིད་བཟོ་དང་འབྲེལ་བ་བཟུགས་ནས་
གོ་སྐོན་གནང་སྲིད་པ་བྱུང་ན་དགོ་མཚན་ཡོད་
པའི་དགོངས་འཇུག་ཡང་གནང་།

དེ་རྗེས་ཚོས་ཚོགས་ཁག་གི་སྐྱེ་ཚབ་སོ་སོས་
རང་ཉིད་དོ་སྲོད་དང་འབྲེལ་ད་ལྟའི་བཀའ་
ཤག་གི་ཕྱག་ལས་ལ་ཡི་རང་བཞགས་བརྗོད་
དང་། བཀའ་ཤག་ནས་གོ་སློན་སྲུང་བཙུང་བའི་
བྱེད་སྒྲིག་འདུ་ཞིག་སྐྱེལ་ཡང་ཕྱར་གྱུ་མཉམ་
འདེགས་ལྷུ་ལྷུ་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་
སློན་གནང་།

མཇུག་དུ་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་མཚོག་གིས།
དེང་སང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་དོན་གནས་བབ་
ལག་ཐག་ཚོད་པོ་ཡོད་པ་ནི་གཙོ་པོ་ཡོད་

ས་མཚོག་དང་བསྐྱེད་བཀའ་བླ་ཆེན་རྣམ་པའི་
བཀའ་དྲིན་ཡིན་པས་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་
ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུས་གནང་བ་དང་། བཀའ་ཤག་
གི་དོས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་རྣམས་
འབྲས་ལོར་མེད་པར་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
ལས་དོན་ཁག་ལ་མ་སྐོང་ཡོང་བའི་སྐྱོད་ཚང་
མས་ཕྱགས་སློན་གནང་རོགས་ཞེས་ལྟུང་།

དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་མཚོག་ཐེངས་འདིར་ཁེ་
ན་ཏེ་དང་ཨ་རིའི་ས་གནས་ཁག་བཞིའི་ནང་
གི་གཞུང་འབྲེལ་འཚམས་གཟིགས་མཇུག་

སྐྱེལ་རྗེས་ཚོས་ ༡༤ ཉིན་མ་གྲིང་ལོན་སྤྱི་སི་
རུ་ཐེབས་ནས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དོ་མཇུག་གིས་
ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ནང་ << བོད་
རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ཡོ་རྒྱུས་རང་
བཞིན་ལྡན་པའི་བྲིམས་འཆར། (SR 138)>>
གནད་འབེབས་ཡོང་ཐབས་སུ་ཕྱགས་སློན་གྱག་
རྒྱ་ནི་ཐེངས་འདིར་ཨ་རིའི་ཐེབས་དོན་གཙོ་པོ་
ཡིན་པ་བཅས།

ཨ་ཀྲཱི་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ཉི་འོང་གྲོས་ཚོགས་སུ་རྒྱ་གཞུང་ནས་བོད་ནང་ཚོས་དད་རང་ དབང་དོག་རོལ་ཚབས་ཆེ་གཏོང་བཞིན་པའི་སྐོར་འབྲེལ་བརྗོད་གནང་བ།

༡༡ །རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
གི་གནས་བབ་ལ་དོགས་ཞིབ་གནང་མཁན་ཉི་
འོང་གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མིའི་ཚོགས་ཚུང་ནས་ཨ་
ཀྲཱི་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གྲོས་ཚོགས་སུ་གདན་ལྷན་
ཀྱིས་ཁོང་གི་མི་ཆེའི་ཉམས་
སྐྱོང་དང་། བོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་
གིས་ཚོས་ལུགས་ཐོག་དྲག་
གཞན་གཏོང་བཞིན་པའི་གནས་
སྐབས་དོ་སྲོད་གནང་སྐྱོང་ཡོང་
བའི་རེ་སྐུལ་ལྷུས་དོན་ལྡན་རིན་
པོ་ཆེ་མཚོག་ནས་གནས་སྐབས་
འབྲེལ་བརྗོད་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་ཐོག་མར་རྒྱ་ནག་ནང་
གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་

སྐོར་གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མི་ཚོར་གསལ་བཤད་
གནང་རོགས་ཞེས་རེ་སྐུལ་ལྷུས། ཨ་ཀྲཱི་རིན་
པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མི་ཚོར་

གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁག་དུ་གསུང་བཤད་གནང་
རྒྱའི་གོ་སྐབས་གནང་བར་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུས་པ་
དང་ཆབས་ཅིག་ཁོང་གིས་གྲོས་ཚོགས་འཇུག་
མི་རྣམས་དང་། ལས་བྱེད་པ། གསར་འགོད་
པ་བཅས་ལ་རྒྱ་ནག་གིས་
བོད་ལ་བཅའ་འཇུག་ཇི་ལྟར་
བྱས་པ་དང་། དགོན་པ་དང་
ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱས་
གཏོང་བའི་གཇི་ལྟར་བཏང་བ།
དེ་བཞིན་ཁོང་ཉིད་འཇུག་པའི་
གྲུ་བཅུན་ཚོར་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་
ཀྱི་སྐྱོབ་སྐྱོང་སྐྱོད་རྒྱུར་
བསྐྱགས་དང་། གཟན་གམ་
ཕུད་འཇུག་དགོས་པའི་བཅའ་

སྐུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ། ཡོད་ས་མཚོག་གིས་དོས་
འདེན་མཇུག་པའི་བཅའ་ཆེན་སྐྱོང་བཅུ་གཅིག་
པ་བཅའ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ། པའ་ཆེན་སྐྱོང་རྒྱུན་ལ་

གནས་བབ་ལ་དོགས་ཞིབ་གནང་མཁན་ཉི་འོང་
གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མིའི་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་
གཙོ་སྐུ་ལེགས་ཕུ་རུ་ལ་ཀེ་ཇི་ལགས་ནས་ཨ་

ཞིག་ངོས་འཛིན་བསྐྱོད་བཞག་གྲུས་ཚུལ་སོགས་
 གྱི་སྐྱོར་ལ་གསུང་བཤད་གནང་། དེ་བཞིན་རིན་
 པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཁོང་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
 ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གོ་གནས་མཐོན་པོ་སྤྲད་པ་དེ་
 དམར་ཤོག་གི་འགོ་བྱེད་ཆོས་སྤངས་འཛིན་དང་
 བཅད་སྤྱོད་གཏོང་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ལ་
 པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྩུ་མ་དེའི་ཡོངས་འཛིན་
 བྱེད་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་ལྟུང་པ་མ་ཟད། རང་
 གོ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་འགལ་བའི་ལས་
 དོན་སྐྱེལ་བརྒྱུ་སྐབས་ཁོང་པོ་དོན་གསུང་གིས་ཕྱོགས་
 ཏུ་མེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་གནང་བ་ཡིན་ཞེས་
 གསལ་བཤད་གནང་ཡོད།

ཉི་འོང་གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མའི་པོད་དོན་རྒྱུ་
 སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཤི་མ་ལུ་
 ར་ཏ་ཀུ་ལུ་ཞི་ལགས་ནས་ཨ་ཀྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
 རས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འབྲེལ་བཞེད་གནང་
 བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟུང་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གྲོས་
 ཚོགས་འཇུག་མའི་རྒྱུ་སྐྱོར་ལ་རྒྱ་དམར་གྱིས་པོད་
 རང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དག་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་
 གནས་ཚུལ་དངོས་སུ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པར་ཕན་

ཐོགས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཡོད་ཅེས་དང་། ཉི་འོང་གིས་
 པོད་དང་རྩེ་སོག་ནང་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཙན་གཏོག་
 བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་གང་ཐུབ་གྱིས་
 གདོད་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

དེ་རྗེས་ཨ་ཀྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཉི་འོང་གྲོས་
 ཚོགས་འཇུག་མའི་རྒྱུ་སྐྱོར་ལ་ཉི་འོང་གིས་པོད་
 དོན་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བའི་ཐབས་དང་། པོད་དང་
 ཉི་འོང་གི་དགོན་པའི་འབྲེལ་ལམ། པོད་མའི་རང་
 དབང་སོགས་ཀྱི་སྐྱོར་དོགས་འདྲི་སྐུལ་བ་རྒྱུ་སྐྱོར་
 ལ་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད།
 སྐབས་དེར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཉི་འོང་གཞུང་
 དམངས་སྲུ་ནས་པོད་དོན་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་
 གསལ་བསྐྱུགས་སྐྱེལ་རོགས་ཞེས་དང་། ཉི་འོང་
 གི་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོར་ལ་རིན་
 པོ་ཆེས་ཉི་འོང་གི་དགོན་པ་ཆོས་ལ་གོང་ས་
 མཆོག་ལ་གུས་བཀུར་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། པོད་
 བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཁག་དང་འབྲེལ་བ་
 ཡག་པོ་གནང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་གསུངས། པོད་ཀྱི་
 རང་དབང་དང་འབྲེལ་ཉེ་རིན་པོ་ཆེས་ལ་གོང་ས་
 མཆོག་གིས་གྲོས་འགོ་འདོན་གནང་མཐུན་པའི་

དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་དེར་ཉི་
 འོང་གྲོས་ཚོགས་ནས་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་སྤྱོད་ཡོང་
 བའི་རེ་སྐུལ་ལྟུང་ཡོད།

ཨ་ཀྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སོག་པོའི་མི་རིགས་
 ཡིན་པ་དང་། ལྷོ་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་ལུ་པཎ་
 ཆེན་སྐུ་སྤྱོད་བརྒྱུ་པས་ཨ་ཀྲུ་རིན་པོ་ཆེ་
 སྐུ་སྤྱོད་བརྒྱུད་པར་ངོས་འཛིན་གནང་།
 སྐབས་དེར་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་དུ་ཉི་འོང་སྐུ་ཚབ་
 དོན་གཅོད་འབྲུམ་རམས་པ་ཨ་རུ་ཆེ་དབང་
 རྒྱལ་པོ་ལགས་དང་། ཤི་ལོ་ཀ་གཙུག་
 ལག་སྤོབ་གཉེར་ཁང་གི་སྤོབ་དཔོན་ཨ་ཀི་
 རོ་ཨོ་ནོ་ལགས་མེད་སྤོབ་ལྟུང་པ་གནང་ཞིང་།
 སྐུ་ཞབས་རྒྱུ་སྤོབ་ལགས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
 སྐུར་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་
 རིན་པོ་ཆེས་ལྷགས་ཚུམ་གནང་བའི་དཔེ་དེབ་
 (Surviving the Dragon) ཞེས་པ་ཉི་འོང་
 སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཉིད་གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མའི་
 རྒྱུ་སྐྱོར་ལ་བཀོ་འབྲེམས་གནང་ཡོད་པ་བཙུགས།

ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་པོད་དོན་ཆེད་དུ་ཡུ་རོབ་ཅེས་པའི་ལས་འགུལ་དབུ་འཇུགས་གནང་བ།

༡༡། ཡུ་རོབ་གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་འོས་བསྐྱེད་སྐབས་
 ལ་ཉི་པའི་སྐབས་སུ་པོད་
 མའི་སྐུ་ཚབ་དང་ཡུ་རོབ་
 གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མའི་བར་
 གྱི་མཐུན་མོལ་སྐབས་པོད་
 དོན་ཆེད་དུ་ཡུ་རོབ་ཅེས་
 པའི་ལས་འགུལ་དངོས་
 སུ་དབུ་འཇུག་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་ལས་འགུལ་དེའི་དྲ་ཚོགས་
 eu4tibet.org ཞེས་པ་དེ་པོད་
 མའི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་སྐྱོར་
 ལུ་གཏུག་གནང་མཁའ་ཚོགས་པ་
 ཆོང་མའི་སྤྱོད་ཆ་ཞིག་དུ་འགྱུར་
 རྒྱུ་དང་། ཚོགས་པ་དེ་དག་གིས་
 ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་ཡུ་རོབ་གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་འོས་མའི་ཁྲོད་ནས་
 པོད་དོན་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུའི་

དམ་བཅའ་ལེན་ཐབས་དང་། ཁོ་ཚོའི་སྲིད་དོན་
 ཚོགས་པ་ཁག་ལ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་ལངས་
 རྩོགས་ཅི་ཡིན་འདི་ཅུད་ཤེད་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་རེད།
 ལས་འགུལ་དེ་བཞིན་བེལ་ཇ་ཡམ་བོད་ཀྱི་
 ལྷ་ཚབ་དོན་ཁང་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་
 ལས་འགུལ་ཁང་རྒྱུ་སྤྲོད་གྲིས་སྤྲོད་ཡོད་
 ཅིང་། དེར་ཨིན་ཡུལ་སྤྱི་ཚུལ་དོན་ཁང་དང་།
 སུད་སི་སྤྱི་ཚུལ་དོན་ཁང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་
 འབྲེལ་མཐུད་ལས་ཁང་ནས་རྒྱུ་སྤྲོད་གནང་
 ཡོད། ལས་འགུལ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་
 བོ་ནི་དེ་ཡོད་དང་མ་འོངས་ཡུ་རོབ་གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་མི་དང་། བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྲོད་
 ཚོགས་པ་ཁག་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱུ་སྤྲོད་ཐོབ་
 ཐབས་གནང་བའི་ཐོག་ ཡུ་རོབ་ཁྲལ་དུ་གྲོས་

ཚོགས་འཇུག་མི་དང་། བོད་དོན་རྒྱུ་སྤྲོད་བཞུགས་
 ས་གནས་བོད་མི། དང་རྒྱུངས་བོད་དོན་ལྷན་གཏུག་
 ལས་འགུལ་བ་སོགས་རྩོན་ལུགས་ཀྱིས་བོད་དོན་
 དེ་ཡུ་རོབ་གྲོས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་གཞིར་
 རྒྱ་མཐུད་གནས་ཐབས་སུ་སྤྲོད་བཞུགས་ཡོད།
 ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་
 ཀྱི་འཇུག་མི་མི་ཀུ་ལ་མི་ཤེ་ག་ར་
 (Mikulas Peksa) ལགས་
 དང་། གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མི་ས་ལི་མ་ཡེན་བུ་
 (Salima Yenbou) ལགས། གྲོས་
 ཚོགས་འཇུག་མི་ལཱ་ས་ར་མ་ལ་དེ་ཀི་ནི་
 (Ausra Maldeikiene) ལགས། བེལ་
 ཇ་ཡམ་སྤྱི་ཚུལ་དོན་གཙོ་བོ་འགན་ཁང་རིག་
 འཛིན་ཚོས་རྩོན་ལགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་

ལས་འགུལ་ཁང་གི་ཡུ་རོབ་ཡན་ལག་གི་
 འགན་འཛིན་བཀུས་མཚོང་དབང་པོ་ལགས་
 རས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་དང་། གཞན་
 ཡང་ཚོགས་འདུའི་ནང་ཕྱིན་སེན་མེ་ཏན་
 (Vincent Metten) ལགས་
 དང་། མེ་ལ་ནི་རྩོ་ཡོན་ཏི་ (Mlanie Blondel)
 ལགས། བེལ་ཇ་ཡམ་དོན་ཁང་གི་འཕྲིན་ལས་
 དབང་འདུས་ལགས། དང་རྒྱུངས་བོད་དོན་ལྷན་
 གཏུག་ལས་འགུལ་བ་སོགས་རྩོན་ལུགས་གནང་
 ཡོད་པ་བཅས།

**བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ནས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་སྤྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་
 གིས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་ཀྱི་བྲིམས་འཆར་ལ་རྒྱབ་གཉེར་གནང་བར་དགའ་བསུ་**

ལུས་པ།

༡༣། སྤྱི་མོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༠༤ ཚེས་ ༡༤
 ཉིན་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་སྤྱི་འབྲེལ་
 ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་གིས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་
 སེལ་ཐབས་ཀྱི་བྲིམས་འཆར་ཨང་ ༡༩༥ ལ་
 བཀའ་འཁྲུག་རྒྱབ་གཉེར་གནང་བར་བོད་མིའི་
 སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ནས་དགའ་བསུ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད།
 བྲིམས་འཆར་འདིས་ཨ་རིའི་སྲིད་བྱུས་ནང་
 བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་བར་རྒྱ་ནག་མི་མང་
 སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་
 ཡ་སྤྱོད་མཐུན་མཁོན་ཚེན་པོ་མཚོགས་སྤྱི་ཚུལ་བཅས་
 ཡང་ན། མང་གཙོའི་ལམ་ནས་བདམས་ཐོན་
 བྱུང་བའི་བོད་མིའི་དབང་བྱེད་དབང་ལ་རྩོན་

འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པར་ཐད་ཀར་
 གྲོས་མོལ་ཤེད་རྒྱུར་རྒྱུ་སྤྲོད་བསྐྱར་ནས་དང་།
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་མི་རྒྱུས་དང་། རིག་
 གཞུང་། མི་རིགས། དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་ཐེ་བའི་
 སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ཁག་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱུ་སྤྲོད་
 འཁྲུག་བཤད་ཤེད་བཞིན་པར་གདོང་ལེན་ཤེད་
 ཀྱི་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་སྤྱི་འབྲེལ་ལས་
 དོན་ཚོགས་ཚུང་གིས་རྒྱབ་གཉེར་གནང་བའི་
 བྲིམས་འཆར་འདི་ནི། དེ་སྤོན་ཨ་རིའི་གྲོས་
 ཚོགས་གོང་མའི་ནང་དུ་གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མི་
 ཇེཏ་མར་ཀི་ལི་ (Jeff Merkley) ལགས་
 དང་། གྲོ་ཏོ་ཡོང་(Todd Young)ལགས་

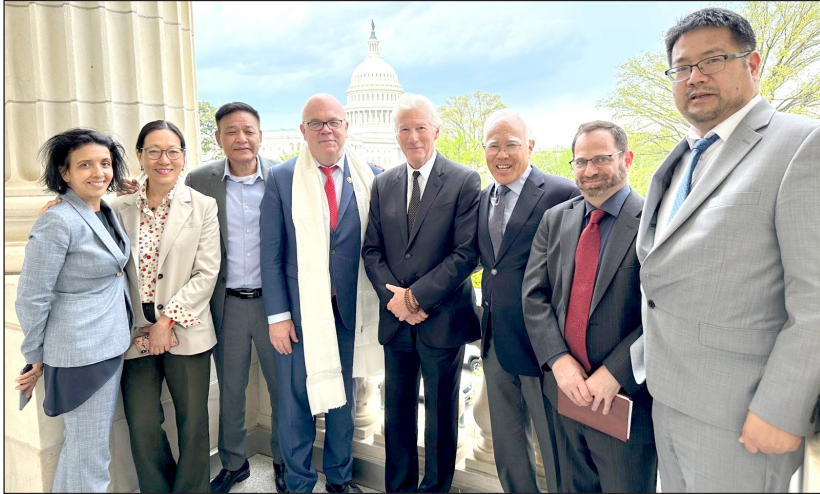
ཀྱིས་རོ་སྤྱོད་དང་། གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་
 རང་གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མི་ཇི་མ་མེག་སྤོ་དན་
 (Jim McGovern) ལགས། མ་དི་ཀལ་མེ་
 ཀོལ་ (Michael McCaul) ལགས་ནས་
 རོ་སྤྱོད་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་ཟེན་པའི་བྲིམས་
 འཆར་དེ་ཡིན་ཞིང་། བྲིམས་འཆར་དེ་ཉིད་
 གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་སྤྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་
 ཚོགས་ཚུང་གིས་རྒྱབ་གཉེར་གནང་རྗེས་གྲོས་
 ཚོགས་གོང་མའི་ནང་འོས་བསྐྱུ་གཏན་འབེབས་
 གནང་གི་ཡོད།
 བྲིམས་འཆར་འདི་རོ་སྤྱོད་གནང་སྐབས་གྲོས་
 ཚོགས་འཇུག་མི་མར་ཀི་ལི་ལགས་ཀྱིས།

གོང་མའི་ནང་འོས་བསྐྱེད་ཆེད་འདོན་རྒྱ་ལྷན་པ་
དང་། ལས་དོན་མཐུན་སྦྲེང་ཡོང་བའི་ཐབས་ཐད་
བཀའ་བསྟུན་ཞུས་པ་ཡིན། འཛིན་པའི་ལོ་ལྷན་པུས་ཀྱི་
ཚོགས་འཚོའི་ཐད་། ལྷོ་ཁྲི་འཛིན་པའི་ནང་

གཏན་འཁེབས་གང་ལྟར་བ་
དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་
ལས། འགྲུབ་པ་གང་ཡང་
ལྱུར་མེད། ཅེས་གསུང་
འདུག།

བོད་སྐད་རྒྱ་དང་འབྲེན་ཁང་
ནས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བར་
གཞིགས་ན། འཛིན་པའི་
འཚོའི་ལ་སྤྱི་མོས་ཀྱི་རྒྱ་བ་

སྤྱིར་བཏང་མ་ཐག་གོས་ཚོགས་གོང་མའི་མང་
གཙོ་ཚོགས་པའི་འཕུས་མི་ཇེམ་མར་གི་ལི་
(Jeff Merkley) ལགས་དང་། ལྷོ་ཁྲི་འཛིན་པའི་
གོང་མའི་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་འཕུས་མི་ཏོད་
ཡོང་ (Todd Young) ལགས་ནས་གཉིས་
ཀྱིས། ལྷོ་ཁྲི་འཛིན་པའི་གོང་མའི་སྤྱི་
འགྲུལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་ནང་བོད་རྒྱའི་རྩོད་
རྒྱུ་མེད་ཐབས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ལོ་ལྷན་པུས་
རྒྱ་བ་སྤྱིར་བཏང་བ་ནི་བོད་རྒྱའི་དཀའ་སྤྱོད་མེད་
བར་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་འགོང་ས་ཏཱ་ལའི་སྐྱོ་མ་
མཚོགས་དབར་ལི་བའི་གོས་མོས་གནང་དགོས་
པའི་ལྷོ་ཁྲི་འཛིན་པའི་གཞུང་གི་སྤྱི་བུས་ལངས་སྤོགས་
སྤྱི་བཏུན་དུ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན། འཛིན་པའི་
འཚོའི་ལ་སྤྱི་མོས་ཀྱི་ཚོགས་འཚོའི་མའི་
ནང་གཏན་འཁེབས་བྱུང་བ་ལྟར་དང་། ད་ཆ་
ལྷོ་ཁྲི་འཛིན་པའི་གོང་མའི་ནང་གཏན་འཁེབས་འོས་
བསྐྱེད་ཆེད་འགྲུལ་གནང་རྒྱ་ལྷན་པ་གསལ་སྤོམ་
གནང་ཡོད།

བྱང་ཨ་རི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོ་བོ་འགྲུལ་རམས་
པ་རྣམས་རྒྱ་ལ་ཚོས་བྱུང་ལགས་ནས། དེ་རིང་
དགོང་མོ་རྒྱ་ཚོད་ལྷ་པ་ཅམ་ལ་བོད་རྒྱའི་གས་
སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་ཁག་དང་། སྤྱི་ཚབ་དོན་

གཙོ་བོ་འགྲུལ་ཁུངས་དབར་གྱི་ (WhatsApp)
སྤྱི་ཚོགས་པ་རྒྱུད་ལ་རིམ་འཛིན་གྱི་སྤྱི་མཐུན་
ཚོགས་པ་ཚང་མར་གཏམ་བཟང་པོ་དེ་མཉམ་
སྦྲེད་དང་འགྲུལ་ཉེ་ཆར་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་
ཁག་གིས་སོ་སོའི་ཁྱབ་ཁོངས་ལྷོ་ཁྲི་འཛིན་པའི་
གོང་མའི་འཕུས་མི་རྣམས་ལ་སྤྱི་བུས་
བཏང་བ་དེས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་སོང་།
ད་དུང་སྤྱི་མཐུན་དུར་ཐག་གནང་རོགས།

དོན་གཙོ་བོ་འགྲུལ་ཁུངས་དབར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་པའི་
དོན་ལས་འགྲུལ་ཁང་གི་དོས་ནས་བྱེད་དགོས་
པ་ཁག་འཕུས་ལོར་མེད་པར་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད་
ལ། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཚོ་རིང་
མཚོགས་གིས་དེར་སང་མ་གྱིང་འོན་ཏེ་སྤྱི་མོས་
གཞུང་འགྲུལ་འཚོམས་འདྲི་གནང་བཞིན་པའི་
སྤྱི་དོན་གཙོ་བོ་ཡང་འཛིན་པའི་འཚོའི་ལ་སྤྱི་
མོས་ལ་ལྷོ་ཁྲི་འཛིན་པའི་རྒྱ་བ་དེ་དང་གི་
སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོ་བོ་འགྲུལ་ཁུངས་ཀྱི་དེ་ཡིན། ཞེས་དང་།
སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོ་བོ་འགྲུལ་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་
ཁ་ས་དགོང་མོ་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོགས་པ་

ཚོ་རིང་མཚོགས་གིས་རྒྱ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་པའི་
འགྲུལ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
གཙོ་འཛིན་རི་ཆ་ལི་ལྷོ་ཁྲི་འཛིན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཚོགས་གོང་མའི་སྤྱི་འགྲུལ་ལས་དོན་ཚོགས་

ཚུང་གི་ཚོགས་གཙོ་ལྷན་ཁང་
རིན་ (Ben Cardin) ལགས་
དང་མཇལ་མོལ་གྱི་མཇུག་
རིམ་དེ་དུ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་
ཞིང་། ལྷོ་ཁྲི་འཛིན་པའི་གས་
ཀྱིས་འཛིན་པའི་འཚོའི་གོས་
པ་མཐུན་སྦྲེང་ཡོང་བའི་ཐབས་སྤྱི་
ཁོང་གི་དོས་ནས་རྒྱས་བྱས་པའི་
ཡོད་ཆེད་འདོན་རྒྱུའི་ཞུས་

བཞེས་གཙོ་བོ་འགྲུལ་ཁུངས་ཀྱི་
བཞེད་གནང་ཡོད་པ་རེད།

བོད་དོན་འཛིན་པའི་འཚོའི་ལ་སྤྱི་མོས་
གཞུང་གིས་བོད་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྒྱ་ནག་གི་
ཆ་གསལ་ཡིན་ཚུལ་བཞེད་བཞིན་པ་དེ་བདེན་པ་
མིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་ལ་འཕྲོག་བཞེད་དང་། འགོང་ས་ཏཱ་ལའི་
སྐྱོ་མ་མཚོགས་དང་། བོད་མའི་སྤྱི་བུས་འཕྲུགས་ལ་
འགྲུལ་ལོག་འཕྲོག་བཞེད་བྱེད་བཞིན་པར་ལྷོ་
རི་སྤྱི་བུས་གཞུང་གི་འཛིན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
ཀྱི་གསལ་ཆེད་འཛིན་པའི་འཕྲུལ་ཁུངས་ཀྱི་

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁའ་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོག་གི་ གར་མངའ་སྡེ་ནི་མ་རྩལ་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོན་གཞིས་འོ་ལན་རི་ཡ་དཔལ་གསལ་བསྟན་ སྟན་རིའི་སྤྱི་བུ་བདུན་ཚུ་འོད་ཟེར་འབྲེལ་བ་སྟོན་གྱི་སྐབ་ཆེན་དབུ་འབྱེད་མངའ་སྡེ་ལྗོངས་ཐོབ་སྤེལ་

གནང་བ།

༡༢། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷོ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་
དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་
མཁའ་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོག་ལ་
མགོན་པོ་ག་གནང་འབྲོར་ལྟར་
གྱི་གར་མངའ་སྡེ་ནི་མ་རྩལ་
དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོན་
གཞིས་འོ་ལན་རི་ཡ་དཔལ་
གསལ་བསྟན་སྟན་རིའི་སྤྱི་བུ་
བདུན་ཚུ་འོད་ཟེར་འབྲེལ་བ་
སྟོན་གྱི་སྐབ་ཆེན་དབུ་འབྱེད་
མངའ་སྡེ་ལྗོངས་ཐོབ་སྤེལ་གནང་

དབུ་འབྱེད་མངའ་སྡེ་ལྗོངས་
ལྷུབས་རྩེ་སྟན་རིའི་ཁྲིའོན་ ༡༤ རིན་པོ་
ཆེ་མཚོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་སྐུ་མགོན་གཙོ་
བོད་ཉི་སྤེལ་མངའ་སྡེའི་ཁྲིའོན་འབབ་དང་རྩི་
མིང་རིག་པའི་སྟོན་ཆེན་སྐུ་འབབས་རྩེ་གཞུང་གི་
ཚེ་གི་མཚོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྐུ་མགོན་
དུ་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མཁའ་པོ་
བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོག་ ཉི་མ་རྩལ་
མངའ་སྡེ་ཐོག་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་འབབས་རྩི་
ཚོད་སྐུ་ཉེ་བའི་རིགས་བདག་ཆེན་མོ་འབུམ་
རམས་པ་སྐུ་འབབས་རྩེ་གཞུང་ཚན་རྩལ་
མཚོག (Vice Chancellor of Dr YS
Parmar University of Horticulture

and Forestry Nauni,Solan) མིགས་
མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་འདུག མངའ་སྡེའི་
ཐོག་ཐོབ་སྤེལ་པའི་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོ་ནམས་ལ་

པའི་སྐབས་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་རྒྱུན་འཛིན་
དང་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱ་ཞི་དུས་གཏན་གྱི་གལ་
གནང་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟོན་སོགས་གྱི་གསུང་བཤད་

གནང་། དེ་ནས་ལྷུབས་རྩེ་
སྟན་རིའི་ཁྲིའོན་ ༡༤ རིན་
པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་སྐུ་མགོན་
གཙོ་བོ་དང་དམིགས་བསལ་
སྐུ་མགོན་གཙོ་བོ་སྐུ་མགོན་
ནམས་ལ་ཕུག་ཉུགས་བཅས་
ཕུལ་གྲུབ་རྩེས། སྐུ་མགོན་གཙོ་
བོད་ཉི་མ་རྩལ་མངའ་སྡེའི་ཁྲིའོན་
འབབ་དང་རྩི་མིང་རིག་པའི་
སྟོན་ཆེན་སྐུ་འབབས་རྩེ་གཞུང་གི་

དགོན་པའི་འདུ་ཁང་དང་། བཤད་གྲུའི་འཆད་
ར། དཔེ་མངོད་ཁང་བཅས་སུ་གཟུགས་སྟོར་
གནང་འདེན་ཞུས་རྩེས། ལྷུབས་རྩེ་སྟན་རིའི་
དཔོན་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་སྐུ་མགོན་
གྱི་བྱང་རིམ་དང་ཕན་ཡོན་སྟོར་གསུང་བཤད་
གནང་བ་དང་། དེ་ནས་བོན་གཞིས་ནས་སོལ་
རྒྱུན་གསལ་གྱི་གར་འཆམ་ཞིག་གཟུགས་
འབྲུལ་གནང་འདུག

སིང་ཚེ་གི་མཚོག་ནས་སྟན་རིའི་སྐབ་ཆེན་གྱི་
མངའ་སྡེ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་
ཡོད་པ་བཅས། །

དམིགས་བསལ་སྐུ་མགོན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་མཁའ་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
འཕེལ་མཚོག་གིས་འཛམ་གླིང་གི་གནས་
སྟངས་ལ་འགྲུར་བ་བུགས་ཆེན་ཐོབ་སྤེལ་བཞིན་

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དགའ་ལྗོངས་ལྟོན་ལྟོ་བརྒྱ་མའི་ཆོས་འབྲེལ་ བཀའ་དྲིན་སྐུལ་བ།

༡༧ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ཟླ་བ་ ༩ ཆོས་
༡༧ ཉིན་གྱི་ལྷ་རྩེ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐེག་ཆོས་སྲིད་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོག་པོའི་ཆུ་མའི་དགེ་ལུགས་
ཀྱི་གསུང་ཆོས་ཤོ་སྒྲིག་ཆོས་ལས་རི་ལྟར་ཕྱོག་
ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དགའ་ལྗོངས་ལྟོན་ལྟོ་
མའི་ཆོས་འབྲེལ་བཀའ་དྲིན་
སྐུལ་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་དང་མཐུན་པའི་
ལལ་ས་འདེགས་གང་ལ་གང་འཆམ་སྐྱབ་
ཡོད། རྩོམ་གྱི་རྩོམ་ནས་ཆ་བཞག་ནའང་རྩོམ་
སྤྱི་ལོ་རང་ལྟ་བཞིན་ཡོད། འྲིད་རང་ཆོ་ཆོས་
གོགས་ཆོར་འདི་ལྟ་འདྲོད་བྱུང་། རང་ཆོ་ཆོར་
མ་སྒྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྒྲིན་པ་བཅོམ་ལྟན་
འདས་ཀྱི་རྩོམ་འབྲང་ཆགས་
ཡོད། གཉིས་ནས་དཔལ་
རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་
མཁན་ཆགས་ཡོད། འྲིད་བྲག་
ཏུ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྡོངས་
སྤྱི་ལོ་དཔེ་སངས་རྒྱལ་པའི་
ཆོས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
གནས་མཐའ་དག་ཚང་བའི་
ཆོས་རྒྱལ་འདིའི་རྩོམ་འབྲང་

དེ་ཡང་ཡོང་ཆོས་ཉིན་གྱི་ལྷ་
རྩེའི་ཆུ་ཚོད་ ༩ ཅམ་ལ་
སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་པོ་བྱང་
གཟེམ་རྒྱུད་ནས་ཆེབས་བརྒྱུར་
བརྒྱུད་ས་སྐབས་སོག་པོའི་ཆུ་
མའི་དགེ་ལུགས་རིན་པོ་ཆེ་དང་།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྐྱེས་སྡོམ་མཁན་རིན་པོ་
ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སྒོམ་སྒོམ་མཐུན་བསྐྱེད་དང་
བཅས་ཐེག་ཆོས་སྲིད་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
གདན་ལྷན་ལུས་པ་དང་། བཞུགས་ཁྲིའི་ཡལ་ས་
སོར་འཁོད་མཆོམས་སོག་པོའི་དད་ལྡན་ཆོས་
བ་ཆམས་ཀྱིས་རང་སྐད་ཐོག་ཤེས་རབ་སྦྱིང་པོ་
གསུང་འདོན་གནང་བ་དང་། གསུང་ཆོས་རྒྱུན་
བཏབ་གཙོ་གསུང་ལག་ཅིག་གིས་མཇལ་ཁ་ལུས་
ཤིང་། ཆུ་མའི་དགེ་ལུགས་རིན་པོ་ཆེས་མཚུལ་
ཉེན་གསུམ་འདེགས་འབྲུལ་ལུས་རྩོམ་སྤྱི་ནོར་
ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
བཀའ་སློབ་སྐུལ་དོན། རང་ཆོ་རྒྱུག་ལུགས་འཕགས་
པའི་ཡུལ་དུ་བཅོན་བྱོལ་བ་བྱས་ཏེ་བསྐད་ཡོད་

ཞེས་པལ་ཆེར་ལབ་ཆོག་གི་རེད། རྩོམ་གྱི་མི་
ཆོ་འདི་ལ་སྤྱིར་མིག་བརྩས་པ་ཡིན་ན་བརྩན་
པའི་བྱ་བ་སྒྲི་དང་། འྲིད་བྲག་ཏུ་བོད་གངས་
ཅན་སྡོངས་ཀྱི་བརྩན་པ་དང་། འགོ་བའི་དོན་
དུ་ལལ་ས་འདེགས་གང་འཆམ་སྐྱབ་ཡོད།

ཆགས་ཡོད།
ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དུ་ཉི་མ་ལ་ལ་རི་རྒྱུད་ཀྱི་བོད་
མི་ཚང་མ་གཙོ་བོ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་བཅོན་སྐྱེས་
པོ་དང་། འྲིད་བྲག་ཏུ་བྱི་སྤོང་ལྷེ་བཅོན་གྱིས་
ལམ་སྒྲོན་གནང་བ་དེར་ཉག་ཉག་འགོ་མཁན་
ཆགས་ཡོད། འདམ་སྤྱིང་འདིར་བྱི་སྤོང་ལྷེ་
བཅོན་གྱི་ཆོས་རྒྱུན་འཛིན་མཁན་རང་ཆོ་བོད་པ་
ཡིན། ཆེ་ལམ་སོགས་ལ་བརྩན་ཡོང་སྐབས་
རྩོམ་རང་བྱི་སྤོང་ལྷེ་བཅོན་གྱི་སྤྱི་བ་ཡིན་པ་ཏེ་
ཅང་གསལ་བོ་ཞིག་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག དེར་
མ་ཟད་རྩོམ་གྱིས་ག་ཚོད་བྱུབ་བྱུབ་ཀྱིས་བྱི་
སྤོང་ལྷེ་བཅོན་གྱི་ལམ་སྒྲོན་དང་། དགོངས་
བཞེད་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་། མི་ཉམས་

འདམ་སྤྱིང་སྤྱི་ཡོངས་ལ་མཆོན་ནའང་། ཁོར་
ཡུག་སྐད་སྤྱི་བྱེད་པ་དང་། འདམ་སྤྱིང་ཞི་
བདེ་ཡོང་བ། དེ་བཞིན་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་
ཀྱི་གནས་རྒྱལ་གཅིག་ལ་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་
མཐུན་འབྲེལ་བྱེད་པ་ལ་རྩོམ་གྱིས་བྱས་རྩོམ་
གང་འཆམ་བཞག་ཡོད། འདམ་སྤྱིང་འདིར་རྩོམ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་པ་ཡུལ་གཅིག་པའི་ཨ་མའོ་བ་
ཞིག་གིས་དུས་ཚོད་གཉན་འབྲེང་འདིའི་སྐབས་

གོང་འཕེལ་ཡོང་བ་ལ་འབད་བརྗེད་གང་ལུབ་
 ཅི་ལུབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁྱོད་ཚོ་མི་མང་ལ་
 ཆ་བཞག་ནའང་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ། རོས་
 གྱི་རེ་འདུན་དང་བསམ་ཚུལ་བཏོན་པ་ཚམས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱོལ་འགལ་བྱས་ནས་འགོ་བཞིན་
 ཡོད་པ་རེད། འཇམ་མཉམས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་
 གངས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཚུལ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་
 རས་རྒྱུད་པ་རེད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་མགོ་བོ་སྐྱེ་
 རྒྱུ་བ་དང་། ཐོགས་མེད་སོགས་
 རས་མར་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་བ་
 རེད། བསམ་སྒྲུབ་འགྲོ་སྐྱབས་
 ཐོག་ནས་བཞད་དུས་ཆེན་
 རིག་དང་མཐུན་པ། བསམ་
 རྒྱུ་ཆུ་ཆེན་པོ་དང་གྲུ་ཡངས་
 པོ། འཛམ་གླིང་གི་དཔོན་
 ཡོད་དཀའ་ངལ་སེལ་བ་ལ་
 ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་ཕན་

ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རོས་རང་
 མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་རྗེས་འབྲངས་དང་།
 ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྗེ་བཙན་གྱི་སྐུ་བ་ཡིན་པ་
 གསལ་པོ་རེད། ད་ལྟ་ཕན་ཆད་དུ་དུར་
 ཐག་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ད་དུང་ཡང་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་
 རིང་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དང་། ཚོས་རྒྱལ་
 ཁྲི་སྲོང་ལྗེ་བཙན་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་
 ཞིག་ལ་དུར་ཐག་བྱེད་བསམ་ཡོད། ཁྱོད་ཚོས་
 དེ་ལྷགས་ལྷགས་སྒྲིབ་ལག་པོ་ཞིག་གནང་ཤོག
 རོས་རང་ཁྲི་སྲོང་ལྗེ་བཙན་གྱི་སྐུ་བ་ཡིན་པ་དེ་
 ཅང་གསལ་པོ་བྲན་ཡོང་གི་འདུག། རྒྱུ་ཚོས་
 རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྗེ་བཙན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བོད་བཞུན་
 རྐྱེན་གྱི་ཆེད་དུ་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་པ་
 རེད། ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་འདི་ལ་སྐྱེས་ས་ཕ་

ལུལ་མདོ་སྐྱོད་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པ་དང་། རེས་
 པའི་རྒྱུད་དེ་ཁྲི་སྲོང་ལྗེ་བཙན་གྱི་ལུ་རྒྱུད་ཡིན་
 པ་མི་ལམ་ལ་ཕོན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡོང་གི་འདུག།
 ཁྱོད་ཚོས་ཀྱང་བསམ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཚོས་རྒྱལ་
 ཁྲི་སྲོང་ལྗེ་བཙན་གྱི་འབྲིས་སུ་ཡོད་བསམ་
 རས་དུར་ཐག་བྱོས། ཆང་མ་སྒྲོ་བདེ་བར་
 བཞུགས། དཔོན་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བཞུན་
 པ་ཡིན་ན། ཚོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྗེ་བཙན་གྱི་སྐུ་
 བ་འདི་ལོ་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་འདིར་དཔལ་
 རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཚོས་རྒྱལ་འདིས་ཁ་
 ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ལུབ་པའི་
 གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག། དེར་བརྟེན་དུར་
 ཐག་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་དགུ་བཅུའི་མཚམས་ལ་
 རྐྱེན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གྲངས་སྒྲོད་
 ལུབ་པའི་བརྩོལ་འདུག། རོས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་བར་
 དུ་དུར་ཐག་བྱས་པ་ཡིན་ལ་ཁྱོད་ཚོས་ཀྱང་དུར་
 ཐག་གནང་ཤོག། ཅས་སོགས་བཀའ་སྒྲོབ་གྲུབ་
 མཚམས་དགའ་ལྷན་གྱི་སྐྱབས་ལོ་ཚོས་འབྲེལ་
 དཔོན་གཞི་དབུ་འཇུགས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲོབ་སྐྱེལ་
 དོན། ཚོས་འབྲེལ་དགའ་ལྷན་གྱི་སྐྱབས་ལོ་ཚོས་
 རེད། ང་ཚོ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་ཡོད་
 པའི་ཚོས་བརྒྱུད་དམ། རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ནས་བརྒྱུད་པའི་

ཚོས་བརྒྱུད་ལ་སྐྱོལ་ལོ་རྒྱུད་འདི་གལ་
 ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་
 པའི་ནང་པ་ཚོས་སོ་སོའི་ཚོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷོ་
 བརྒྱུད་དེ་གལ་ཆེན་པོར་བརྗེད་བཞིན་ཡོད། དེ་
 རང་པ་གཅིག་ལུ་མ་རེད། ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 ཀྱང་རང་རང་གི་ཚོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷོ་མ་ཚམས་
 གལ་ཆེན་པོར་བརྗེད་བཞིན་ཡོད། ཕལ་ཆེར་ལོ་
 ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་སོ་སོའི་སྐྱོལ་ལོ་ཚོས་བརྒྱུད་
 པོར་བརྗེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་འཇམ་
 མཉམས་མགོ་བོ་སྐྱེ་མ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྗེས་
 འབྲངས་ཚོས་ཁོང་གི་གསུང་
 རས་ཀའི་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 ཅས་བཀའ་སྐྱེལ་རྗེས་འདུར་
 རིག་པ་དཔལ་ལྷན་བཟང་
 པོས་མཛད་པའི་དགའ་ལྷན་
 ལྷོ་བརྒྱུ་མའི་བཞད་ལུང་སྐྱེལ་
 ལྷགས་ལུང་བྲིད་གནང་དོན། ར་མོ་གྱུ་རུ་མཚུ་སྐོ་
 ལུ་ཡ། དགའ་ལྷན་གྱི་སྐྱབས་ལོ་ཚོས་ཀྱི་ལྷགས་
 ཀ་ནས། །རབ་དཀར་ཞོ་གསར་སྐྱབས་འདའི་
 ལྷོ་འཛིན་ཅེས། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་མཁུ་
 རྒྱུ་བཟང་གཏེ། །སྤྱི་དང་བཙས་པ་གནས་
 འདིར་གཞེགས་སུ་གསོལ། །མདུན་གྱི་ཉམ་
 མཁར་སེང་ཁྲི་པད་ལྷའི་སྒྲིང་། །རྗེ་བརྟན་ལྷོ་
 མ་དགུས་པའི་འཇུ་དཀར་ཅན། །བདག་སྐོ་
 དད་པའི་བསོད་ནམས་ཞིང་མཚོ་གཏེ། །བསྐྱེད་
 པ་རྒྱལ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 །ཞེས་བཟང་རྣ་བའི་རྒྱན་གྱི་ལྷགས་བཞད་
 གསུང་། །གཏེ་པའི་དཔལ་གྱིས་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 མཛོལ་པའི་སྐུ། །མཛོལ་ཐོས་བྲན་པས་དོན་

རྣམ་ལ་ཕྱག་འཚུལ། ཡིད་འོང་མཚོན་ཡོན་
 རྣམ་ཚུགས་མེ་ཏོག་དང་། འདྲི་ཞེས་བདུག་སྡེས་
 རྣམ་གསལ་དྲི་ཆབ་སོགས། འདྲོས་བཤམས་
 ཡིད་སྐྱལ་མཚོན་སྲིན་རྒྱ་མཚོ་འདི། འབོད་
 རམས་ཞིང་མཚོག་ཁྱེད་ལ་མཚོན་པར་འབྱུལ།
 གང་ཞིག་ཐོག་མེད་དུས་ནས་བསམས་པ་ཡི།
 ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱིས་མི་དགེ་ཅི་བགྱིས་དང་།
 །ཉུང་པར་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས།
 རྫོང་ནས་འགྲོད་པ་དག་པོས་སོ་སོར་བཤགས།
 ། ཅེས་ལུང་གནང་མཚམས། རྣམས་མའི་
 དུས་འདིར་མང་ཐོས་སྐྱབ་ལ་བཅོམ། ཞེས་
 པའི་སྡིང་པོ་འདི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 གཞུང་ལུགས་ཐོས་བསམ་མ་བྱས་ན་ཉམས་
 ལེན་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། དེར་བརྟེན་མང་
 དུ་ཐོས་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པའི་དོན་ཡང་
 ཉམས་ལེན་མ་བྱས་ན་ཆོག་གི་ལོ་མ་རྒྱུང་ལས་
 མི་འདུག་པས་མང་ཐོས་སྐྱབ་ལ་བཅོམ་ཞེས་པ་
 བློ་གཞུང་མང་པོ་ལ་བསྟུན་ནས་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་བཅའ་བ་དང་། ཐོས་དོན་སྐྱབ་ལ་གཞིལ་
 རས་ཉིན་ཞག་ལྷགས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཞུང་
 ལུགས་ཀྱི་དོན་དག་དང་། མདོར་ན། བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱབ་དང་སྐྱེལ་ནས་སྲིན་
 པ་ཡིན་ན། མདོ་སྐྱབ་སྡེ་དང་། རྣམ་པར་དུ་
 གསང་བ་འདུས་པའི་སྡོམ་དང་། བདེ་མཚོག་
 དུས་འཁོར། བསྐྱེད་རྣམས་ཚང་མའི་དོན་དག་
 ལག་ལེན་ཐོག་བསྐྱེད་ནས་འགྲོ་དུས་མང་ཐོས་
 སྐྱབ་ལ་བཅོམ། ཞེས་དང་།

ཚོས་བརྒྱུད་སྤངས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་
 བྱས། ཞེས་འདིག་ཉེན་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་
 དབང་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་མདུན་དོ་
 རྣོག་མེད་པར་བསམ་པ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་

ནས་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
 དགོངས་བཞེས་གང་ཡོད་པ་རྣམས་བཞེས་དུ་
 སྐྱབ་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་དུས། མགོན་པོ་
 ཁྱོད་ཀྱི་སྐབས་ཆེན་མཚན་པ་ལ། འབདག་ཅག་
 བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་དོ། །རྗེ་བཙུན་ལྷ་
 མ་དམ་པ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི། རྣོས་སྐྱའི་མཁའ་
 ལ་མཁྱེན་བཅེའི་རྒྱ་འཛིན་འབྲིགས། རི་རྩར་
 འཚམ་པའི་གདུལ་བྱའི་འཛིན་མ་ལ། །ཟབ་
 རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་ཆར་བ་དབབ་དུ་གསོལ། ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་ཆགས་སྤང་གི་སྐད་ཆ་མ་
 རེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་འདི་ཟབ་རྒྱས་
 ཀྱི་གནང་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་ཏ་ཅང་སྐྱུས་དག་པོ་
 ཞེས་འདུག་དོས་རང་རིས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་མང་པོ་
 ས་ནས་ཚོས་མང་པོ་ལྷུས་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་
 ས་སྐྱེ་བ་དང་འབྲི་གུང་། རྫོང་མ་སོགས་ཚང་
 མར་སོ་སོའི་ཟབ་ཉུང་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་
 རེད། ཡིན་ནའང་། གཞུང་ལུགས་ཁ་གསལ་
 པོ་དང་དོན་དག་འདུས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཡོད་པ་
 བློ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འདི་ཏོག་ཅམ་ཟབ་པ་
 ཞེས་པེད་འདུག། ཚོག་གི་སྡོམ་བཤད་སྤང་དུ་
 སྲིན་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་
 བསྐྱུས་ཆོ་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་
 ཐོག་ཏུ་ཏག་ཏག་འདུས་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་
 ཞེས་པེད། བདག་གིས་རི་སྡེད་བསམས་པའི་
 དགེ་བ་འདིས། །བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་
 གང་ཕན་དང་། །ཉུང་པར་རྗེ་བཙུན་སྡོམ་བཟང་
 གུར་པ་ཡི། །བསྟན་པའི་སྡིང་པོ་རིང་དུ་གསལ་
 བྱེད་ཤོག། ཅེས་དང་།

གསོལ་འདེབས་ནི། དམིགས་མེད་བཙུན་པའི་
 གཏེར་ཆེན་སྐྱུན་རས་གཟིགས། འདྲི་མེད་
 མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས།

།བདུད་དཔུང་མ་ལུས་འཛོམས་མཚན་གསང་
 པའི་བདག། གངས་ཅན་མཁའ་པའི་གཙུག་
 རྒྱན་ཚོང་ཁ་པ། རྫོམ་བཟང་གཉགས་པའི་ཞབས་
 ལ་གསོལ་བ་འདེབས། འདྲོས་རང་སྐྱེ་ས་ཟྱི་
 ཡིང་རེད། རྣམས་དེར་ས་གནས་ཀྱི་དཔོན་པོ་
 ཟྱི་ལིང་མ་ཀུའུ་ཞི་ཟེར་བ་དེ་རེད། ཁོང་ང་ལ་
 བྱག་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱེད་བསྐྱབས་
 ལུས་སོང་། རྫོག་ཟུ་པོར་གནས་པའི་ཏགས་
 རེད། ཁོ་རང་ཁ་ཆེ་ཡིན་ནའང་། རྗེ་རིན་
 པོ་ཆེའི་མཚན་པ་རྣམ་ཐར་ལ་ཡི་རངས་བྱས་
 པ་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དོས་ལའང་ཏ་
 ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག། ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་
 རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་པས། བྱིག་མཚོག་བཞེས་
 གཉེན་དངོས་སུ་མཚན་པའི་མཐུས། རྒྱལ་བས་
 བསྐྱབས་པའི་ལམ་བཟང་དེ་ཉིད་ལས། །སྐད་
 ཅིག་ཅམ་ཡང་སྐྱོག་པར་མ་གུར་ཅིག ། ཅེས་
 གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཕན་ཆད་དུ་
 སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། ཡང་སྡོམ་འཇམ་
 མགོན་ལྷ་མའི་བསྟན་པ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 གནད་ལག་པོ་རྩད་གཅོད་བྱས་ཏེ་སྡིང་ཐག་པ་
 རས་གོ་བ་ཆགས་པ་དང་། ལག་ལེན་བསྐྱེད་
 ཆོ་ཡིད་ཆེས་རྫོང་པས་བསྟན་པ་འདི་ལ་བཤད་
 སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་
 ཏུར་ཐག་བྱས་པ་ཡིན། འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་
 བསྟན་པའི་སྐྱེད་མའི་གཙོ་པོ་དམ་ཅན་ཚོས་
 རྒྱལ་རེད། དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་དོས་
 ལ་དངོས་བྱགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་དབྱེས་
 པའི་མཚན་མ་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག། དེ་རིང་
 འདིར་ང་ཚོ་བཅོན་ཏེ་ལ་བ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ཡོད་
 ཀྱང་། འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་བསྟན་པ་བཤད་
 སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་འཛིན་སྡོམ་སྐྱེལ་

གསུམ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་སྤྱི་སངས་རྒྱལ་པའི་
 ཚོས་གོ་བོས་མེད་པའི་ལུང་པ་ཚོའི་ནང་དུ་བོད་
 གྱི་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་
 རྒྱབས་པ་ཞིག་དང་། ཡི་ཤེ་ཚོས་པ་མང་པོ་
 ཞིག་གིས་ང་ཚོར་ཉ་ཅང་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 ཚོས་ཀྱི་དད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཁམས་
 རིག་པོའི་སྐྱོར་ལ་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་གཞུང་ཚན་
 རིག་དང་མཐུན་པར་ཉ་ཅང་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་
 རྒྱུ་དང་། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་
 སྐོན་ཏུ་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཚན་རིག་པ་
 ལ་ཐུག་སྐབས་ངོས་རང་ཚན་རིག་པ་ཆགས་ཀྱི་
 ཡོད། གང་ལྟར་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ག་ལེར་
 ཞིབ་ཚགས་སུ་བཏང་ཚེ་སེམས་ཁམས་རིག་
 པའི་སྐྱོར་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན། འཇམ་

མགོན་ལྷ་མའི་བཞུན་པ་ལ་སྐྱོབ་གཉེར་བྱས་
 པའི་གྲུབ་འབྲས་ལ་ཚན་རིག་པ་ཚོ་དང་མཐུན་
 པོ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཁམས་རིག་པའི་སྐྱོར་ང་
 ཚོར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་
 ཡོད། ད་ལྟའི་བར་བཞུན་པའི་ཞབས་འདེགས་
 དེ་ལྟར་བརྒྱབ་པ་དང་། ད་དུང་ལོ་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱ་གྲངས་བར་བཞུན་པའི་ཞབས་འདེགས་
 རྒྱབ་བསམ་པ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་དང་།
 དུས་ཚོད་གཉན་འཕྲེང་ཅན་ང་ཚོ་ལུང་པ་དང་
 བུལ་ནས་བཙན་བྱོལ་བ་ཆགས་ཡོད་པའི་
 རྒྱབས་འདེར་སྐོན་གྱི་ངོས་ཀྱི་ལྷོགས་པོ་ཚོས་
 ངོས་ལ་བསྐྱོད་བསྐྱོད་བྱས་པར་ད་ལྟའི་བར་
 དུ་རྒྱར་ཐག་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དང་ལྡན་པ་
 ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱབ་སྐྱོབ་རྒྱལ་

ཁབ་ནང་དུ་ངོས་ཀྱིས་སེམས་ཁམས་རིག་པ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ནང་ཚོས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་
 པ་ལ་ཚན་རིག་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཉ་ཅང་
 དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ཚང་མ་བཞུན་པའི་
 ཞབས་འདེགས་ཡིན། ངོས་རང་ལ་ཆ་བཞག་
 ར་འདི་སྤྱི་དོན་ལྡན་ཡོང་བར་ཚོགས་བསམ་གས་
 རྒྱབ་སྐྱོང་བྱེད་པ་ལ་མཚོན་ཏུ་གྲུར་པ་ཆགས་
 ཡོད། གཞན་ཞུ་རྒྱ་མེད། ཚང་མས་རྒྱར་ཐག་
 གནང་ཤོག བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས། ཐུགས་རྗེ་
 ཆེ། ཞེས་བཀའ་སྐྱོབ་སྐྱེལ་ཏེ་ཚོས་འབྲེལ་གྲུབ་
 མཚམས་བཀའ་དྲིན་གཏང་རག་གི་མཚུལ་སྤུལ་
 ཏེ་ཉིན་དང་པོ་ཚོས་འབྲེལ་གནང་སྐོབ་ལེགས་པར་
 གྲུབ་ཡོད་པ་བཅས།

ཡགོང་ས་མཚོག་གི་མཇུག་འབྲིན་ཁག་དང་། བོད་མིའི་
 རྒྱུག་འཇུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། གསལ་བསྐྱབས་སོགས་
 ཞིབ་ཕྲ་གཤམ་གསལ་དུ་རྒྱུའི་ཁ་བྱང་ཐོག་
 གཟེགས་པར་འཇུག།
 www.bod.asia

སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྣོད་པ་གཞིས་གྲུས་མི་མང་དང་། སྤྱི་ཚོར་གཞིས་གྲུས་མི་
མང་ནས་བརྟན་བཞུགས་བསྐྱར་འབྲུལ་བྱས་པ།